NĂM THỨ MƯỜI LĂM, — SỐ THỨ 3191 MỖI SỐ: 0$04 NGÀY CHỦ-NHẬT 6 NOVEMBRE 19

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

GIÁ MUA BÁO

	1 năm	6 tháng	3 tháng	1 tháng
Bắc-kỳ, Trung-kỳ, Ai-lao	8$00	4$00	2$00	1$00
Nam-kỳ, Pháp-quốc và các Thuộc-địa Pháp	9.00	4.50	2.25	
Ngoại-quốc	14.00	7.00	3.50	
Các làng và các công-sở	10.00	5.00	2.50	

Hạn mua báo cứ kể từ ngày 1er hoặc ngày 16 mỗi tháng.
Các ngài mua báo xin gửi trả cho tiền trước.

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
68, Rue Jules Ferry, Hanoi

Fondateur: F. H. SCHNEIDER
Directeur: NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef: PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant: NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique:
TRUNGBẮCTÂNVĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

PUBLICITÉ
Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.
Prix moyens, dernière page:
Une seule insertion. . . . . . 0$30 le c/m
Contrat annuel
Par centimètre et par insertion. 0$18 le c/m
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
Petites annonces classées. . . . 0$10 la ligne

DÉPÔT LÉGAL INDOCHINE N° 7431

Cái hiện-tình sinh-hoạt của người Việt-Nam ta

II

Có người nói: « Người Việt-Nam ta bây giờ kiến văn đã rộng rãi, tư-tưởng đã mở mang, đã biết rằng cái nền giàu thịnh của các nước văn-minh bây giờ, phần nhiều là nhờ về thực-nghiệp, và cái cuộc cạnh tranh ở thế-giới này, cũng đã xoay về đường thực-nghiệp. Vì thế cũng đã xô đầy nhau vào con đường ấy, mà nghề làm ăn cũng đã có cái quan hơn trước. Hiện nay ở xã-hội ta, nghề công nghề thương cũng đã mở rộng thêm ra nhiều; lại việc công-tác luôn luôn lúc nào cũng có, dung thụ được biết bao nhiêu người thường có công việc làm. Xem thế thì biết rằng đường mưu sinh của người Nam ngày nay, vì với các nước văn-minh tuy vẫn chưa thấm vào đâu, mà xem với hai, ba mươi năm về trước, nghề làm ăn toát cũng đã thêm ra nhiều, cách sinh hoạt của người Nam không đến nỗi eo hẹp khốn nạn lắm như trước nữa ». Phải, vẫn là thế thật, nhưng lại phải biết rằng ở cái buổi máy móc thịnh hành này, thì bao nhiêu mối lợi, thu cả vào trong tay những nhà tư bản, mà người nghèo thất nghiệp lại càng nhiều (hãy nói ngay như việc vận tải ở các đường bây giờ, hễ xe ô tô chạy đường nào, thì ở đường ấy có biết bao nhiêu phu xe tay và hàng cơm quán nước phải tuyệt nghiệp) Lại ở cái buổi văn-minh vật chất rất là tiến bộ, thì số nhu dụng của người ta lại càng phải thêm nhiều, đồ ăn thức dụng cho đến trăm khoản chi chi tiêu đều đến gấp hai gấp ba khi trước. Trừ ra một số người rất ít cơ sở thật là vững vàng, tư-bản thật là dư dụ thì không kể, còn những nhà vốn ít, cùng những nhà không có, phải nhờ lưng vốn của người, đã vì vốn ít sức mọn, không đua đuổi với người ở trong thương trường hòng thu về được mối lợi, lại vì nhu dụng quá nhiều, ăn tiêu quá tốn, số tiền thu vào vẫn không đủ số tiền chi ra, mà thường thấy lắm nhà phải cáo cùng phải tuyệt nghiệp. Dưới nữa lại còn có một hạng người, mà nghề làm ăn cũng rất là cơ cực, chồng công một ngày độ vài ba hào, vợ đi kiếm một ngày độ giăm bảy xu một hào, sự chi tiêu lại rất là phiền phí, số tiền hàng ngày kiếm được chỉ vừa vợ chồng con cái ấm cật no lòng, gặp những việc xảy bất kỳ, như đau yếu, ma chay vân vân, thế là phải mắc vòng công nợ, mà loanh quanh túng thiếu, suốt đời gỡ không ra. Còn dưới cùng nữa thì rất là vô nghề nghiệp, chỉ trơ hai bàn tay trắng, quanh năm gồng thuê gánh mướn, kiếm một ngày độ giăm bảy xu một hào. Hoặc những người có tính lười biếng, lại có tính gian tham, thì sinh ra làm bậy làm càn, mà số quân trộm cướp gian phi, cứ một ngày một nhiều thêm ra mãi. Đó là một cái hiện tượng rất đáng lo ở xã-hội ta bây giờ, nếu không tìm phương bổ cứu ngay thì mươi năm nữa giở về sau, lại còn chưa biết đến đâu là cùng cực.

Vào khoảng mươi mười lăm năm nay, chính-phủ thấy vận hội đã mở mang công việc trong nước, mới đại đoan thay đổi, để mở đường tiến hóa và dìu dắt cho người Nam. Tôi trộm nghĩ rằng nước Nam tối mạt, phải đứng vào trong vòng liệt bại, đã bao lâu nay, chỉ tại trí thức lú lấp nghề nghiệp thua kém, bây giờ muốn tìm bài thuốc dồi bệnh để chữa bệnh ngu bệnh nghèo của người Nam, không gì bằng khai trí và trị sinh lại việc cần thiết thứ nhất, Hiện nay phép học đã sửa đổi, từ thành thị cho đến thôn quê, trường học mở ra một ngày một rộng, số học trò theo học cũng một ngày một đông, về đường tri-thức của người Nam sau này, sẽ cũng mong mở mang dần dần ra được. Nhưng còn cái sinh-kế chật hẹp, cái tình cảnh khốn khổ của người Nam đã kể ra ở trên kia, há phải là việc tầm thường mà ta nên nhãng bỏ đi ư. Vậy muốn trù liệu phương pháp để mở rộng đường trị sinh cho người Nam bây giờ, thì trước phải trông nhờ vào quyền lực của chính-phủ, sau cũng có vài phần phải mong cậy vào những người nhiệt thành có trách-nhiệm ở các chốn thôn quê. Mong rằng ở các nơi thành thị cũng như ở các chốn thôn quê, trường công nghệ cũng mở thêm mãi ra, để dung thụ rèn tập những con nhà nghèo đã có bằng sơ-học yếu-lược hay là bằng sơ-học Pháp-Việt mà không thể theo học được lâu dài nữa, cùng những người đã đứng tuổi mà không có nghề nghiệp gì. Có trù liệu ngay từ bây giờ, thì mươi năm về sau, người vô nghệ mới không đến nỗi nhiều thêm mãi ra, thì cuộc trị an mới duy trì được vững bền, mà số bệnh của dân-tộc Việt-Nam mới mong một ngày một khá thêm lên được.

Thầy Mạnh-tử có nói rằng: « Thường-dân không có của thường, thì không giữ được lòng thường, đã không giữ được lòng thường, thì càn dỡ bậy bạ, điều gì mà chẳng dám làm ». Lời nói ấy thật là thực trúng cái tình trạng của xã-hội Việt-Nam sau này, đáng ngẫm nghĩ và đáng ghê sợ lắm vậy.

H. T. B.

Vô-tuyến-điện

Ngày 3 Novembre 1927

Nước Pháp

Kỷ niệm chiến sĩ trận vong

Ngày hôm qua tại Vincennes đã làm lễ kỷ niệm những người Đông-dương tử-trận ở Pháp, có các đại-biểu của các quan tổng-trưởng bộ Chiến-tranh, bộ Thuộc-địa, nhiều các quan chức thuộc-địa đến chứng thị. Các quan khách đến thăm kỷ-niệm các binh sĩ Pháp về ngạch thuộc-địa. Hai bên đã có hai dãy lính bộ binh thuộc-địa, và lính tập An-nam đứng. Ông chánh đốc viện nông-phố thuộc địa có đọc diễn văn, rồi đặt một nhành lá ở dưới chân đài. Sau đến ông phó hội-trưởng hội kỷ niệm Đông dương đọc diễn văn nhắc lại những sự hi sinh của ngạch lính thuộc-địa. Sau cùng đến M. Lê-an-Cho, thay lời hội ái-hữu học-sinh Đông dương, đến đặt hoa lúa trên đài kỷ-niệm. Các quan khách đến đứng lặng một lát ở trước bia kỷ niệm những người tử-trận về giáo thiên chúa, và đến thăm đài kỷ-niệm những lính xứ Madagascar tử-trận.

Sau các lễ ấy, tại nhà thờ Nogent-sur-Marne, có làm lễ trọng thể, kỷ-niệm binh sĩ thuộc địa về giáo Thiên chúa tử trận ở Pháp.

Kỷ niệm những nhà diễn kịch tử trận

Quan Giám quốc Doumergue, và M. Herriot đã làm lễ khánh-thành một cái bia kỷ-niệm những nhà diễn-kịch tử-trận đặt ở ngoài hiên nhà hát Théâtre français.

Việc thông thương với Hoa kỳ

Chánh phủ Pháp đã gửi một bức thư nữa cho chánh-phủ Hoa-kỳ về bản giao ước tạm thời của Pháp với Hoa-kỳ. Chánh phủ Pháp định cho sản-vật Hoa-kỳ được hưởng những sự lợi như sản vật nước Đức, nước Pháp xin bãi các số thuế tăng lên mới rồi, và bãi việc khám xét ở các nhà buôn Pháp.

Đảng cấp tiến và xã hội cấp tiến

Tại cuộc đại hội nghị của đảng cấp tiến mới rồi, hội liên-hiệp xã-hội cấp tiến ở quận Seine et Oise, là một hội do M. Franklin-Bouillon là người đã xướng lên, đã đồng thanh quyết-nghị tuyệt giao hẳn với đảng xã-hội cấp-tiến. M. Franklin-Bouillon có tuyên bố rằng buổi chiều hôm nay, ông sẽ từ chức tại ban hội-đồng ngoại giao của thứ dân nghị-viện.

Nghề hàng không

M. de Lubersac, nguyên-lão nghị viên quận Aisne, có xin M. Bokanowski, tổng-trưởng bộ thương-mại rằng các vật liệu của nước Đức phải nộp về bồi khoản, sẽ dùng vào đường hàng không nước Pháp. Vì cái địa vị nước Pháp nên là cái trạm đầu các đường hàng không đi từ Âu-châu đến Mỹ-châu.

Nước Đức

Việc tài chánh

M. Koehler, tổng trưởng tài-chánh, xin đặt một khoản thuế về cái số gia tài tăng lên, và một khoản thuế về thuốc lá cuốn rồi. Tại nghị viện, các ông nghị viên của các đảng diễn thuyết có công-kích tài-chánh của M.. Koehler

Cái tử hình

Ban hội.đồng sửa đổi hình luật bỏ 17 vé đối với 11 vé, phản kháng một khoản xin bãi tử hình.

Cái vấn đề bồi khoản

Ngày chủ nhật, chánh-phủ Đức sẽ gửi thư đáp lại bản án-văn của M. Parker Gilbert, tổng ủy viên hội-đồng bồi thường.

Xứ Albanie

Việc giao tế với nước Ý

Các tin đồn rằng ở Tirana có xảy ra việc biểu tình phản kháng nước Ý là tin đồn sai.

Nước Anh

Việc bảo cử thành phố

Kết quả việc bảo cử thành-phố, trừ hạt Londres không kể như sau này: Đảng lao-động được 111 vị mới, và mất 10 vị cũ; đảng bảo thủ được 10 vị mới, và mất 78 vị cũ; đảng tự do được 13 vị mới, mất 33 vị cũ; đảng độc-lập được 17 vị mới, và mất 28 vị cũ.

M. Mac Donald, lãnh tụ đảng Labour-Party có nói đảng lao-động rất là thắng lợi, và đó là cái trưng triệu hay cho đảng ấy trong cuộc bảo cử nghị-viện nay mai.

Thụy-sĩ

Cuộc hội quan thuế

Cuộc hội nghị về việc bãi các việc hạn chế quan thuế đã họp hội-đồng; hội-đồng nói cái thể lệ ngăn chế thương mại có lắm điều hại. Cứ như bản giao ước của các hội-đồng riêng soạn thì các nước phải cam đoan trong một hạn sáu tháng thì bãi tất cả các phương sách hạn chế, mà không được đặt ra các phương sách mới.

Song trong những trường hợp đặc biệt, thì các nước cũng được đặt các phương sách để bảo hộ các sự quyền lợi cốt yếu.

Trong buổi giao thời, mấy nước có xin đặt mấy khoản lệnh trừ. Như nước Pháp, thì cấm việc xuất cảng sắt, và lúa mì, và cấm nhập cảng than mỏ.

Nhật-bản

Tập trận

Ở miền Nagoya sẽ tập trận, trong mấy tuần lễ. Ngày 13 novembre, thì Nhật-hoàng khởi hành ở Đông-kinh.

Các nơi đánh cá

Tàu *Hakujo Maru* sẽ khởi hành cửa bể Đông-kinh để đi xét các nơi đánh cá ở bể Trung-hoa, ở gần miền bờ bể Đông-dương, và Ấn-độ, Hải-nam. Tàu ấy sẽ đỗ ở Hải phòng và Tourane đến tháng janvier sẽ đỗ ở Saigon.

A R I. P.

Việc Trung-hoa

Ngày 29 Octobre 1927

Đường-sinh-Trí bị thua

Hai đạo quân của chính phủ Nam-kinh do Trình-Tiềm và Bạch sùng-Hy chỉ huy đánh chẹn quân của Đường do tướng Lưu-Hưng chỉ huy ở Đại-thông. Quân Đường bị thua to, phải bỏ lui về phía bắc Đại-thông.

Có tin ở Nam-kinh rằng tướng của Đường là Hà Kiện có cử đại biểu đến Nam-kinh để nghị hòa.

Dương-Xâm ở Tứ-xuyên đã tuyên bố phản Đường-sinh-Trí, định mang quân đến đánh Vũ-hán. Hiện Vũ-hán đã đặt quân luật.

Quân Phụng đã lấy được Trác-châu

Sớm ngày 27 quân Phụng hết sức đánh thành Trác-châu, quân Sơn-tây hết sức chống cự. Trưa hôm ấy đánh phá được hai cửa đông nam, quân Sơn-tây đứng ở trên tường thành bắn xuống. Hai bên đánh nhau rất hăng, chết hại rất nhiều, kết cục quân Phụng lấy được thành Trác-châu. Diêm-tích-Sơn quyết lui giữ Nhạn-môn-quan và Nương-tử-quan để ngăn giữ không cho quân Phụng vào Sơn-tây.

Trương-tôn-Xương với Ngô-bội-Phu

Trương-tôn-Xương có điện cho Trương-tác-Lâm nói rằng xin đem quân tạp sắc ở Hà-nam giao cho Ngô-bội-Phu quản đốc và thương nghị với Đường-sinh-Trí và Lưu-ngọc-Xuân nghĩ cách đưa Ngô về Hà-nam. Hiện em giai Ngô-bội-Phu là Văn-Phu đã từ Bắc kinh về Sơn-đông để bàn bạc mọi việc.

Một viên lĩnh sự Nga ở Hà-nam bị đuổi

Một viên lĩnh sự Nga ở tỉnh Hà-nam vì giúp đỡ cho đảng cộng-sản, cổ lệ thợ thuyền bãi công, nên đã bị sở vệ thú tư lệnh ra lệnh đóng cửa tòa lĩnh sự và bắt viên lĩnh sự ấy phải lên tàu ra khỏi địa phận tỉnh Hà-nam. Viên ấy sẽ qua [illegible] đến Hải-sâm-uy [illegible] nước.

Trịnh-châu có trận đánh nhau to

Quân Trực-lệ và quân Sơn-đông cùng quân Phùng-ngọc-Tường đánh nhau rất kịch liệt ở Trịnh-châu trong tỉnh Hà-nam.

Vợ Ngũ-triều-Khu đã được tha

Hà-bảo Phương là vợ Ngũ-triều-Khu, ngoại giao tổng trưởng ở Nam-kinh bị bắt giam ở Thiên-tân vừa rồi, đã do Trương-học-Lương và Hàn-lân-Xuân đảm bảo, nên đã được tha.

Khẩu hiệu của hội Hồng-sang

Hội Hồng-sang cử đại biểu đến Thượng-hải để mộ người vào hội. Có dùng những khẩu hiệu là: *tiễu trừ trộm giặc giải trừ quân đội vũ trang, trừ bọn tham quan ô lại*

(*Dịch báo Tàu*)

Các tin lạ trong thế-giới

Người máy

Công-ty điện-khí Westinghouse bên Nữu-ước có làm được người bằng máy rất thần tình. Nếu cứ lấy cái giọng bình-thường mà nói với nó, tiếng nói không to lắm và cũng không nhỏ lắm, thời cái người máy ấy có thể trả lời được câu người ta hỏi, và có thể theo lệnh người ta ra mà hành-sự được.

Một người máy ấy, hễ người ta đứng trước mặt hắn mà hô lên:

— Sésame hỡi, ngươi hãy mở cửa ra!

Tức thì cái cửa mở ra.

Lại có một người bằng máy nữa, công việc là thắp một dãy đèn-điện, thắp một cái đèn pha, quét bằng chổi máy, và vặn máy cái đèn báo-hiệu.

Hiện nay, có ba người-điện ấy đã dùng làm được việc rồi. Công việc của họ là đo mực nước ở các bể chứa-nước của thành Hoa-thịnh-đốn và báo cho biết cái mực nước ấy cao thấp bao nhiêu. Khi người ta dùng điện thoại mà hỏi, thời trong bể chứa nước có một thứ máy phát ra mấy tiếng cứ tính cái số tiếng trả lời ấy thì biết mực cao của nước chứa trong bể vậy.

Một bà nữ bác sĩ 103 tuổi biết phương pháp khiến cho phụ nữ trẻ dai và đẹp dai

Đã ít lâu nay, các bậc phụ nữ Hoa-kỳ muốn giữ gìn cái vẻ đẹp của mình và muốn cho mình được trẻ dai, đều nhiệt-thành theo cái phương pháp của bà nữ bác-sĩ Davenport để chống chọi với thời tiết, khiến cho má hồng không đến nỗi dãn-deo mà môi son cũng không bị phai nhạt. Bà rất giỏi về khoa thể-dục, và bà có diễn-thuyết nhiều lần ở Nữu-ước, tiếng tăm rất lẫy lừng.

Cái phương-pháp của bà có lẽ cũng thần-diệu, vì bà trông người không đến 50 tuổi mà tinh thần thể-phách vẫn mạnh mẽ hơn một người hãy còn độ 50, mà mới đây bà vừa ăn thượng-thọ tuổi 103 của bà.

Bà này hình như đã giữ được ở trong tay cái bí quyết thiếu tráng vĩnh-viễn vậy. Bà chuyên chú về khoa trường-thọ đã được ngót nửa thế kỷ nay. Bà sinh ở bên Nga, nhưng tòng học tại các trường y-học Paris và Vienne, khi bà đến ở Hoa-kỳ thời hãy còn trẻ lắm. Nhưng bà mới bắt đầu truyền bá cái khoa giữ gìn vẻ đẹp-đẽ cho đời từ mới đây.

Bà cho rằng đàn bà con gái không cần phải nhàn-sự và vô tư lự mới giữ mãi được đẹp và trẻ, sau bà lại nói rằng những sự sinh đẻ và việc tề gia không làm cho giảm cái vẻ đẹp của người đàn bà đã đứng tuổi đâu. Bà tự lấy mình làm tỉ-dụ, và bà lấy làm vinh-hạnh rằng bà đã sinh được

Hội-đồng chính-phủ

Bài diễn văn của quan Toàn-quyền Varenne

(*Tiếp theo*)

Các việc sửa đổi về đường hành chính

Khi tôi tới Đông-dương, tôi đã tỏ ý quyết định trù tính cho trong việc hành chính xứ này, các phí khoản được phải chăng. Tôi vẫn không quên cái tôn chỉ ấy. Dù tôi không ngần-ngại đặt nên những chức mới để trông nom những cơ-quan như sở nông-phố công-chúng ngân-hàng, hoặc sở giám-đốc lao động, song tôi cũng quyết lòng thanh giảm được nhiều việc và giảm số các viên chức.

Theo như lời tôi xin, đã có một bản lệnh định rằng ngạch tham-tá bưu điện ngạch bên tây, sau này các viên chức đã hết dần, thì không bổ người mới nữa. Cứ như cái tình-thế các ngạch bản xứ bây giờ, thì không phải cần dùng đến các viên chức ấy nữa. Và lại trường cao-đẳng thương-mại và bưu-điện sẽ đào-tạo được các viên chủ-sự bưu-điện bản-xứ, có thể bổ vào số nhiều các chức hiện nay giao cho các viên tham-tá tây mà lương bổng rất nặng cho sổ chi tiêu.

Sở vô-tuyến-điện trước thuộc quyền ty giám-đốc kinh-tế. Tôi đem sở ấy sáp nhập vào ty giám-đốc bưu-điện, trước vì các lẽ về đường chuyên-môn sau vì các lẽ tiết-kiệm.

Sở vô-tuyến-điện sáp nhập vào ty giám-đốc bưu-điện rồi, thì ty giám-đốc kinh-tế chỉ còn quản đốc có mấy sở, không cần phải đặt một ty giám-đốc tốn kém nữa. Cứ như việc đã kinh-nghiệm từ năm 1921 đến giờ, thì rõ rằng các sở chuyên-môn khác nhau, không có quan-hệ với nhau mấy, mà đem họp cả vào quyền một ty giám-đốc, thì không tiện lợi cho sự hoạt-động của các sở ấy. Tôi đã hợp ý với quan Tổng-trưởng bộ thuộc-địa mà bãi ty giám-đốc kinh-tế. Tôi lại cải sửa hợp các sở của ty ấy, theo một cách đỡ tốn và hợp lẽ hơn.

Sở nhiếp-ảnh đã sáp nhập sở địa-dư; các sở cổ-động và du-lịch trước về quyền ty giám-đốc kinh-tế nay đã hợp với một sở tương-tự với sở ấy, hiện trước đã có ở phủ Toàn quyền các sở khảo cứu luật pháp biên soạn điều-lệ kinh-tế, tra xét mọi việc về kinh-tế, và biên soạn các biểu-thống-kê, từ nay họp cả lại là một gọi là sở kinh-tế cũng ngang hàng với sở các việc luật pháp và chính-trị cùng tòa án cai-trị ở phủ Toàn quyền.

Còn như sở thương-thuyền nay sửa đổi lại cho được, tự-trị, tôi chắc là sẽ được ích lợi lắm. Ở Đông-dương này có nhiều vấn-đề quan-hệ, sở ấy phải cần lưu tâm đến, mà nhiều vấn-đề lại phát hiện ra đã lâu năm, thương-thuyền Đông-dương cần phải đặt điều lệ cho thích hợp với bản lệnh năm 1911 nói về việc thương-thuyền ở các thuộc-địa. Vậy phải để trù cho viên chánh sở thương-thuyền được tự-do hành-động, mới mong chóng làm xong mọi việc phải làm. Sở thương-thuyền nay để ra ngoài ty giám-đốc kinh-tế, thời lại có thể đem đặt sở ấy ở nơi trung-tâm-điểm về các việc hàng-hải của Đông-dương nghĩa là ở Saigon.

Lâu nay đã từng bàn đến việc tổ chức lại nền tư-pháp. Đã có một ban hội-đồng đặt ở Paris xét cái vấn-đề ấy cho tất cả các thuộc-địa Pháp, mà về phần Đông-dương thì quan Toàn-quyền đã khởi nghị các khoản chắc một ngày kia sẽ ấn-định xong. Tôi không đợi đến khi ấn-định xong việc sửa đổi nhất loạt và đã xin được thi-hành một phương-sách cũng khá quan hệ là cho ty giám đốc tư pháp được những quyền hạn mà trước đây không được. Quan Toàn - quyền về đường lý luận, thì vẫn giữ chủ quyền việc tư pháp nhưng kỳ thực những khi có việc quan hệ về tình thế chính trị, thì hầu hết không mấy khi quan Toàn-quyền được biết kịp. Từ giờ có việc gì quan thủ-hiến ty tư pháp phải trình bảo, mà các quan chưởng lý và các quan chánh án thời lại phải trình bảo luôn luôn với quan thủ hiến ty tư pháp. Đó là cái tôn chỉ trong bản luật ngày 24 Juin 1927.

Xứ Bắc-kỳ và xứ Cao-mên đã có các bộ luật bản xứ, từ khi thi hành thì việc tư pháp đã được tiến bộ lên nhiều, nên xét ra ở Ai-lao cũng nên sửa đổi như thế.

Việc sửa đổi này hiện đã thi hành rồi. Ngày 9 septembre 1927 tôi đã ký [illegible] quyền luật về pháp viện biên-chế, dân luật, thương luật, dân-sự tố-tụng, thương-sự tố-tụng, hình-luật, hình sự tố-tụng.

Về các cơ quan kinh tế và xã hội, thì ngoài cái thể lệ lao động mà chốc nữa ta sẽ xét đến thời lại còn kể ghi được mấy điều tiến bộ nữa.

Cuộc nông phố ngân hàng đặt theo nghị định ngày 4 Septembre 1926 sắp hành động được rồi. Các điều lệ về nhà ngân hàng tỉnh đã soạn xong, lại đã mộ các viên chức chuyên môn ở Pháp để làm các công việc buổi đầu. Đến đầu sang năm ở Trung-kỳ sẽ có hai nhà ngân hàng và ở Cao-miên cũng sẽ có một nhà.

Bản lệnh ngày 26 juillet 1924 đã có nghị định ấn định ngay mọi việc hành động. Hiện ở Nam - kỳ đã có hai sở, một sở ở Saigon và một sở ở Gocong mấy ngày nữa sẽ đặt một sở thứ ba ở Chợ lớn.

Sang năm lại đặt một quỹ trữ kim bưu điện, nhận những số tiền gửi bằng bạc mà phát tiền lời phải chăng để khuyến khích cái chí danh dụm của các hạng nhân dân cần mẫn bản xứ. Hiện trong sổ chi thu năm 1928 về tuyến bưu điện đã dự tính một số tiền để chi về các khoản chi tiêu thứ nhất.

Việc y tế cũng được nhiều điều tiến bộ mới. Khắp địa hạt Đông-dương đã đặt ra 18 sở nhà thương. Từ mấy tháng nay ở Saigon lại có một nhà Dưỡng-sinh có đủ các đồ dùng tối tân. Ở Hanoi có sở chỉ thu chung trợ cấp cho, lại đương xây dựng một viện quang chất. Năm nay sẽ bắt đầu phòng ngừa các bệnh dịch tễ một cách rộng rãi xưa nay chưa có bao giờ. Theo như lời bàn của hội đồng vệ sinh đã họp mới đây do tôi chủ tọa, thì trong tháng này sẽ bắt đầu tiêm thuốc trừ bệnh tả đến cuối tháng Avril thì xong. Trong một khoảng bảy tháng giai ấy, viện Pasteur sẽ phát 36 triệu liều thuốc trừ tả, có thể tiêm cho 12 triệu người. Sở y tế định tiêm thuốc cho 7, 8 triệu người nghĩa là một phần chia ba nhân dân tổng cộng của Đông-dương ta, xưa nay chưa xứ nào thi hành cách phòng ngừ một cách rộng rãi như thế.

(Còn nữa)

Tin sau cùng

Những ông nghị viên cộng-sản Pháp bị giam đã được tha

Thứ dân nghị-viện bỏ 264 vé đối với 221 vé định tha cho các ông nghị-viên về đảng cộng-sản.

Cuộc bay từ Pháp đến Saigon

Ngày hôm thứ tư cái tàu bay do đại úy Challes cầm máy đã bay qua Rangoon đi Calcutta.

Tàu bè đụng nhau

Tại cửa bể Sydney, tàu Tahiti, đụng phải tàu Greycliffe. Tàu Greycliffe bị cắt làm đôi. Độ 40 người bị hại. Còn đương tìm xác những người bị hại.

A. R. I. P.

MỘT CHIẾC TÀU TRUNG-HOA BỊ MỘT CHIẾC TÀU NGẦM BẮN

Các báo ở Saigon có đăng tin rằng tàu ngầm « L 4 » đi tuần ở vùng Phật sơn-trấn, nghi cho tàu *Irene* là tàu cướp, có hạ lệnh cho tàu ấy phải đứng lại. Nhưng tàu ấy không đứng lại, tàu ngầm liền bắn, thì tàu *Irene* bị cháy.

Thủy-thủ, và một số hành-khách nhảy xuống bể, thì tàu ngầm lại đến vớt lên.

Sau các tàu *Magnolia, Delhi* và *Stormcloud* lại cứu được 12 người. Trong số hành-khách toàn là người Trung-hoa có 258 người, thì số người thoát nạn là 234 người.

VIỆC HANOI

Thời - tiết

7 giờ	26 độ
15 giờ	29 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ	9 $ 80
nhì,	8 80
ba,	7 90
Thóc hạng nhất,	4 80
Bắp ngô	5 00

Giá bạc. Kể từ ngày 5 Novembre 1927, giá bạc ở kho Nhà nước định là 12 f, 70

Giá quốc trái :

Ngày 25 Octobre 1927

3 %	hoàn dần		68 f. 30
3 ½ %	hoàn dần		84 f. 00
4 %	vĩnh viễn	1917	59 f. 35
4 %	»	1918	58 45
6 %	»	1920	87 f. 60
5 %	hoàn dần	1920	88 f. 50
4 %		1925	97 f. 20

Ngày 4 Novembre 1927

3 %	vĩnh-viễn	54 f. 60
5 %	1915-1916	73 f. 90

Tin tàu. — Tàu *Hanoi* đến ngày chủ nhật 6 novembre hồi 15 giờ ở Haiphong sẽ chạy đi Hongkong đường Pakhoi, Hoihow và Fort Bayard.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe lửa 6 giờ 16 sáng chủ nhật 6 novembre.

Tàu *Claude Chappe* mang thư sang Pháp đến ngày thứ năm 10 novembre hồi 6 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy đi Tourane, Qui-nhơn và Saigon. Tới Saigon sẽ chuyển sang tàu *Mézinger* chừng 15 novembre 1927 thì khởi hành.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe lửa 20 giờ 7 phút tối 9 novembre.

Cuộc thi auto trong ngày hội Đình chiến. Hội *Automobile Club* nhắc lại rằng cuộc thi *auto* trong một *kilomètre* vào ngày chủ nhật 13 novembre ở đường bờ sông thì hạn vào sổ dự đấu, tiền nộp thường (droit simple) đến nửa đêm thứ ba 8 novembre hết và tiền nộp gấp đôi (droit simple) đến trưa thứ năm 10 novembre hết.

Điều lệ thi xe để tại các hãng *auto* và tại hội sở *Automobile Club* ở 118 phố hàng Trống.

Tin buồn trong sở Thú-y. — Bản quán được tin rằng M. Schein bác sĩ thú y là chánh phòng thí nghiệm tại y viện Pasteur ở Nha-trang vừa mới tạ thế. Trước kia ông có làm giám-đốc các sở Thú y ở Đông-dương.

Việc án mạng ông Noël. — Các hồ sơ về việc ấy quan Dự-thẩm đã đệ lên quan Chưởng lý để ra tòa án đại hình xét. Còn như Mme. Noel là vợ người bị hại trước bị nghi ngờ là có can dự vào cái án mạng ấy thì nay tòa xét là vô can.

MUỐN BÁN

1 cái xe ô-tô *Salmson* 10 c. v. máy còn tốt sơn lại hết cả.

Hỏi tại bản quán 7 125

CHỈ CÓ MỘT THỨ THÔI

Thuốc đau mắt vàng rất công-hiệu mà quý-khách đã hoan nghênh bấy nay thì ở trên lọ thuốc phải có hiệu rõ « *COLLYRE JAUNE selon la formule du Dr Cazanov* ».

Thuốc cũng vàng, giấy gián lọ cũng vàng, giấy hộp cũng vàng, các quý khách nên đòi hàng được như thế thì mới khỏi nhầm.

Bán tại hiệu bào-chế :

CHASSAGNE

[illegible] Hanoi

Đã in xong lịch sang năm rồi. — Xin kính-cáo để các nhà đại công-thương cùng các tư gia gần xa biết rằng lịch sang năm của bản-quán đã in xong, vậy các ngài muốn mua buôn hay muốn đặt cho hiệu các ngài thì xin kíp đến bản-quán mà chọn trước lấy các kiểu về đẹp, nếu chậm thì người ta chọn hết mất.

Sau đây bản-quán xin thử in ngày mồng một Tết ta sang năm ra làm mẫu để các ngài xét thì đủ biết lịch của bản-quán rõ ràng tiện lợi hơn các thứ lịch khác là thế nào :

JANVIER

23

LUNDI

S. Raymond

Fête du nouvel An annam.

1er jour du 1er mois de Mậu-Thìn

大 月 正

Kiến Giáp-dần — Sóc Nhâm-tuất

壹 初

Ngày Nhâm-tuất

Hành-Thủy — Sao-Tâm — Trực-Thu

Kỵ: Thượng-biểu — Xuất-hỏa — Khai-tri — Quyết-thủy — Ngột-khuyển.

TIẾT NGUYÊN-ĐÁN

Cúng-lễ nên dùng giờ *Sửu*, giờ *Tị* đều được thượng - cát.

Xuất hành nên đi về phương Đông dùng giờ *Sửu* thì đón được tài thần hoặc giờ *Tị* thì đón được thiên ất, quí nhân.

Giá lịch của bản-quán bán như sau này :

Từ 100 trở lên.	0 $ 35	một
Từ 50 đến 99	0 40	»
Từ 1 đến 49	0 45	»
Tiền cước 1 quyển	0 25	»
» 2 quyển	0 40	»

Các ngài ở xa, muốn mua lẻ tưởng [illegible] mua chung cho nhẹ tiền cước thì hơn.

Ai muốn hỏi gì, xin cứ viết thư về cho ông Quản-lý nhà in bản-quán như sau này :

M. BÙI-XUÂN-THÀNH
61-63, Rue du Coton, Hanoi
Vĩnh-Thành công-ti kính cáo

Ngạch học chính. — M. Vũ-trọng-Huân, giáo học thí sai hạng năm ở Sơn-tây, nay bổ về trường thực hành Hanoi thay M. Phạm-tuấn - Tài đổi đi nơi khác.

Lớp dạy tối. — Tại Trung Bắc Học Hiệu bây giờ cũng có lớp dạy tối để dạy học-trò thi vào trường Bảo-hộ hay trường Sư-phạm hoặc vào làm ở các công-sở.

Giấy xin học phải gửi đến ông Hiệu trưởng ở phố nhà Thờ (rue Lamblot) số 21.

Lính công nơn và ăn cắp — Ng-thị-Nguyên bị Tạ-đình-Tạo ở số 58 đường Huế thuê là lính công nơn và ăn cắp, vậy còn đương xét hỏi.

CINÉMA PALACE

Programme du Mercredi 2 au Mardi 8 Novembre 1927

ÉCLAIR - JOURNAL

Grande Revue d'Informations du monde entier

ALBERT

Présente une œuvre célèbre

LA GRANDE AMIE

d'après le roman de

PIERRE L'ERMITE

Entr'acte après la 3e partie

MATINÉES A PRIX RÉDUITS tous les Jeudis, Samedis, et Dimanches.

CHO ĐƠN VÀ THĂM BỆNH KHÔNG LẤY TIỀN

Tôi là người dịch sách thuốc trong bản báo, hiện ở nhà số 4 (trên gác) phố nhà-thương Phủ-doãn (đối ngạn với nhà điện), tuy không mở cửa hiệu làm thuốc, nhưng sẵn lòng giúp bà con, vậy ai muốn hỏi thuốc thang gì hoặc xin đơn, mời người cứ lại không phải trả tiền.

7094 Phùng-năng-Tĩnh.

Hiệu tôi mua quốc-trái Đông-pháp trả giá cao hơn khi mua của Nhà nước.

Fonderie-Tonkinoise
HOÀNG - XUÂN - LAN
53, bis Avenue Henri d'Orléans.
HANOI

Không nỡ bọc chân lại

Dù người nhũn-nhặn kín đáo đến đâu, mà đã dùng đến những kiểu bít tất của bản-hiệu. Thực không còn mấy ai là đang tâm dùng miếng da hay miếng vải che chân lại nữa. Mà thật thế, nếu quí khách không tin xin mời quá bộ lại bản hiệu, xem nhời nói trên kia có đúng không.

V. DEMANGE, Hanoi

[illegible] Théâtre de ville

Cuộc thi xe đạp Hanoi - Đáp-cầu. — Cứ theo như những lời bản hội đã đăng vào báo mấy kỳ trước, nay chúng tôi xin đăng nốt mấy điều về cuộc thi này :

Giải thứ nhất ;

Bắt đầu chạy từ Đáp-cầu và lúc về lấy giải cũng ở Đáp cầu.

Những người chạy thi hoặc muốn đi xe hỏa, hay đi xe đạp tới Đáp-cầu thì tùy ý mình bản Hội không phải trả tiền lộ phí và không trách nhiệm gì cả.

Đến 2 giờ 30 chiều. — Hội-đồng bắt đầu kiểm soát, gọi tên các người dự thi và phát số để đeo ở sau lưng.

3 giờ đúng. — Ra hiệu cờ bắt đầu chạy ở trước hàng Café Đáp-cầu.

Lúc chạy ở đường. — Những người chạy thi phải nghiêm theo luật, nếu không thì phải phạt mặc mình.

Hành chính. — Bắt đầu từ Đáp-cầu qua Bắc-ninh, cầu Doumer, đường bờ Sông (Quai Clémenceau) phố cạnh nhà Hát-Tây (Rue France) đến phố Paul Bert, Hanoi.

Kiểm soát lại. — Đến trước cửa hàng Café de la Paix phố Paul Bert thì hội đồng kiểm soát lại. Khi những người chạy qua đấy, ai ai nên nhớ phải ký tên mình vào sổ kiểm-soát đã, rồi mới được đi.

Lúc ở Hanoi về Đáp-cầu. — Cũng chạy cùng một đường như trước mà về Đáp-cầu.

Giải thưởng. — Có 12 giải thưởng tất cả. Hội-đồng khảo sát xong, thì phát thưởng ngay. Người nào được giải phải đưa cái số của mình giả lại cho Hội, rồi lĩnh giải thưởng.

Khi đang chạy thi. — Có xe auto chạy theo sau và có người khán-hộ để phòng khi có xảy ra sự gì thì chữa thuốc cho.

Phải có ý tứ. — Nhất là xe auto !!! Phải đi về tay phải và khi ở các ngã ba nếu có còi auto, thì phải tránh cẩn thận.

Giải thứ nhì

Đến 9 h. 30 sáng hôm chủ nhật. — Hội Kiểm-soát lại những số người chạy thi ở trước cửa hàng café de la Paix ở Phố Paul Bert Hanoi, và phát số để đeo vào ở sau lưng. Những người chạy thi phải đứng họp cả ở phố Borsière ngay trước cửa hàng café *Đúng 10 h. sáng* thì những người chạy thi đứng ra từng toán một cho chỉnh đốn và đi thong thả sau auto, theo lá cờ cho đến con đường một đàng rẽ xuống Haiphong và sang Bắc-ninh.

Khi chạy ở đường. — Phải nghiêm theo luật lệ đi đường nếu có xảy ra sự gì thì mình phải trách nhiệm và chịu phạt.

Cổ đường rẽ sang Thị cầu và Đáp cầu. — Đến chỗ này thì rẽ về tay phải, ở đấy có người loong toong chỉ đường.

Khi đến Đáp cầu. — Ở trước cửa hàng Café Danset, trên có chăng một mảnh vải ngang đường, và ở dưới đất có vạch trắng là giới hạn phân thắng phụ.

Giải thưởng. — Cuộc này có *40 giải thưởng*, hội đồng Kiểm - soát xong thì phát giải thưởng ngay. Trước khi lĩnh giải thưởng phải đưa giả lại số của hội phát cho mình.

Xe Camion con. — Theo sau trong có người khán hộ để phòng, và mang những đồ dùng cho những người chạy thi. Nếu ai có gì để vào xe camion này thì phải gói cẩn thận và đề rõ tên và số của mình vào. Nếu có nhầm lẫn hay là mất gì thì hội không phải trách nhiệm.

Xe này thì chỉ có ai bị thương đau mới được đi mà thôi.

Phải rất là có ý tứ. — Khi chạy phải nên cẩn thận và có ý tứ tránh auto !!

Bản hội chúc các ngài chạy thi được may mắn và vô sự. Ai có tài nên cố sức đi mà lấy giải.

Bản dịch của hội « Pédale Tonkinoise »

Các ngài biết phòng xa là khi có bệnh đến chữa quan đốc tờ B. CƯ-MAN sẽ được một ông thầy có giá trị, danh-tiếng, chuyên-môn trông-nom.

Hỏi tại: Hàng-giò, 33, Hanoi.

CÁC NHÀ DÙNG ĐỒ ẢNH NÊN BIẾT

Vì hiệu bào chế Montès, 54 phố Paul Bert, Hanoi mua nhiều, và mua được rẻ, nên hiệu ấy lại có thể bán được các chất Hyposulfite de Soude, Bisulfite de Soude, Sulfite de Soude, Hydroquinone, và tất cả các thứ dùng vào nghề ảnh, theo giá rất rẻ.

[illegible] mà hỏi giá.

Tiền tuất cô. = Cô Phạm-thị-Giai là con mồ côi vị thành đinh của M. Phạm-gia-Trinh ký lục thực thụ hạng nhì ngạch tòa sứ Bắc-kỳ được lĩnh tiền tuất cô kể từ ngày 20 novembre 1926 là hôm sau Mme Phạm-gia Trinh mất. Tiền tuất cô ấy mỗi năm định là 67 đồng.

Hưu-trí. = M. Lê-trọng-Liên hội họa thượng hạng hạng ba ngạch công-chính theo như đơn xin được về hưu kể từ ngày 12 août 1927. Tiền hưu bổng mỗi năm định là 239 đồng.

Trường học Trương-Minh-Sanh cũ ở phố hàng Vôi sau máy đèn, lại sắp mở riêng cho các nữ học-sinh học. Trường ấy có hai người đàm đủ bằng cấp trông nom, có các cô giáo đã đỗ bằng thành-chung và sơ-học dạy rất cẩn-thận. Ai muốn học, mau mau gởi đơn đến đấy mà xin, sáng từ 8 giờ đến 11 giờ, chiều từ 2 giờ đến 4 giờ. 7.183

Kính cáo

Biết bao nhiêu độc-giả hàng ngày cảm ơn về sự quảng-cáo vì nhờ đấy mà lợi-dụng thứ Quintonine, giá có sáu hào bán tại hiệu bào-chế L. *Blanc.* Rue Paul Bert, Hanoi, để tự chế ra được một lít rượu bổ rất tốt bằng thứ rượu vang thường.

GIẦU AUTOS !!

[illegible] chạy autos vừa tốt [illegible] vừa giá hạ

Các ngài đúng thử xem

QUANG-VINH

Fournisseur de l'Aéronautique d'Indochine

62, Rue des Pavillons Noirs Hanoi

TÉLÉPHONE 297

PHÒNG - THĂM - BỆNH

CỦA QUAN

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương thụ đệ ngũ đẳng Bắc-đẩu bội-tinh. Nguyên chuyên về ngoại khoa tại bệnh-viện Tunis, Fez, Rabat, Casablanca Port-Said Ai-cập, Huế.

Ngoại khoa, hộ sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai

Giờ khám bệnh: Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —

KHÁM BỆNH : Giá 3 đồng một lần

XIN GIẤY LÀM-CHỨNG : Giá 1$50

Phòng thăm bệnh tại ĐƯỜNG GIA LONG, 37, [illegible]

VIỆC BẮC-KỲ

NAM-ĐỊNH

Hội chợ Nam-định lần thứ năm. — Hội chợ Nam-định lần thứ năm đã đã khánh thành sáng thứ sáu 4 novembre hồi 9 giờ sáng. Cũng như các năm trước, hội chợ mở ngay tại chợ thành phố, trước giờ ấy các ông trong hội đồng tổ chức đã tới hội chợ để khai hội. Đúng chín giờ thì quan thống sứ Graffeuil, quan khâm sứ Tissot là hai quan nguyên công sứ Nam-định, quan Công-sứ Génin và phu nhân đi xe ô tô tới nơi, các quan chức, các nhà thân thương tây nam ở Nam-định và mấy quan công sứ ở tỉnh gần như quan công sứ Forsans ở Ninh-bình quan công sứ Marty ở Vinh đều đến dự hội.

Quan cai trị Rocca là hội trưởng hội đồng hội chợ và quan công sứ Génin đều đọc diễn văn, quan thống-sứ Graffeuil không đọc diễn văn nhưng có nói mấy lời khen hội đồng tổ chức và hứa sẽ hết sức giúp cho hội.

Buổi hội ấy có phường nhạc của vệ khố đỏ Nam-định đến cử nhạc.

Năm nay vì hội chợ Hanoi không có, cho nên hội chợ Nam-định lại vui hơn mọi năm, cả các tỉnh gần như Thai-bình, Ninh-bình, Thanh hóa cũng đến dự.

BẮC-NINH

Mất trộm. — Đêm hôm mồng 1 tây vừa rồi nhà Mme. thừa Tiếp ở phố Ninh-xá bị trộm trèo tường vào bẻ khóa tủ lấy đồ vàng và bạc giấy ước độ 600 đồng. Đến sáng mới biết, thì người nhà đã vào trình sở cẩm. Vì đêm ấy chủ nhà đi vắng.

Sửa đường cái. — Độ này các đường cái trong thành phố đã thấy đổ đá và san sửa cho bằng phẳng.

PHU LANG-THUƠNG

Cuộc đánh quần. — MM. Đỗ-đức-Hoan tham-tá và Rofiat là hai tay giỏi quần ở Bắc-ninh, đã chiếm giải quán quân hạng nhì kỳ thi quần *double homme* ở Haiphong vừa rồi, hai con nghe tin ai cũng mừng cho hội-quần ta mới lập mà đã có kết quả hay đến thế, chắc sau này còn tấn tới nữa, biết thế nào mà kể. T. lại sao.

PHU-THO

Một cuộc thi thể thao. — Nhân hội đình chiến ngày 11 novembre này tại trường thể thao Phú-thọ sẽ mở một cuộc thi lớn, có treo nhiều giải thưởng tiền để tưởng lệ cho việc thể dục.

Cuộc thể thao bữa ấy có vẻ đặc biệt nữa là cả nữ học sinh cũng xin dự.

Con gái dự cuộc thi ấy thì chắc là ở Bắc-kỳ nay mới có là lần thứ nhất; vì ấy mới là mới của ta, chứ ở bên Pháp, bên Anh, bên Hoa-kỳ đều cũng có các hội thể thao riêng cho đàn bà con gái. có nhiều người lại tranh đấu lấy cả những giải quán quân nữa. Như vậy thì sao ta chẳng làm được? Cứ xem các họa báo bên Tây gửi sang, thì ở Âu Mỹ đàn bà chuộng thể thao lắm, thế cho nên coi người nào cũng khỏe mạnh không yếu ớt như người mình. Ngày nào mà đàn bà ta cũng chuộng thể thao như bên Âu Mỹ thì những người xanh gầy, những người lao suyễn cũng bớt đi được nhiều, mà ngày ấy trong nước mới sinh được nhiều dân tráng kiện, không phải là đàn bà tập thể thao thì phải bỏ những cái tính nết thùy mị đi đâu; sự giao tế lễ phép của đàn bà cứ giữ lấy, nhưng tập thể thao thì cứ tập, thiết tưởng không có hại gì đến phong tục được. Bởi vậy mà ta cho rằng hội đồng mở hội đình chiến tổ chức cuộc thể thao ấy là việc hay lắm.

HAIPHONG

LỜI CÁO-PHÓ

Tôi và các con, các cháu, các chắt tôi rất lấy làm đau-đớn vì nội-nhân tôi, thân-mẫu, tổ-mẫu tằng tổ-mẫu chúng tôi là :

BÀ PHẠM-THỊ-PHƯƠNG
hưởng thọ 78 tuổi

mới tạ-thế tại tư-xá, xã Dư-hàng, huyện Hải-an, tỉnh Kiến-an ngày mồng 2 tháng 11 tây, chúng tôi định đến ngày 9 novembre 1927 làm lễ an táng ở đồng làng.

Quan-phu : Dương-văn-Sước,
Ai-tử : Dương-văn-Sinh, Tri-huyện Phù-ninh
Dương-v-Sản, thư-ký ở Quan-khâu
Dương-v-Phố, thư-ký ở Quan-khâu
Dương-v-Tính thư-ký ở Quan-khâu
Dương-v-Mậu thư-ký ở Quan-khâu
Nữ-tử : Dương-thị-Cẩm,
Dương-thị-Khim,
Dương-thị-Tâm,
Tế-tử : Ng-ngọc-Hải, nguyên Hoàn-long đại-lý tòa thông-sứ
Lê-quang-Tuấn, thư-ký ở hiệu Briffaud
và đồng-gia kính-cáo

SÁCH MỚI XUẤT BẢN

LA COMPOSITION FRANÇAISE

aux examens franco-annamites

của M. L. HOULLIER

Giáo-sư trường Bảo-hộ soạn riêng cho học-trò Việt-Nam

Bán tại nhà in bản-quán

Giá mỗi quyển. . . . 0 $ 30

Tiền cước mỗi quyển . 0, 12

Ai ở xa xin viết thư về cho

ông BÙI-XUÂN-THÀNH

61 — 63. Rue du Coton — Hanoi

AI LÀ NGƯỜI BẮC KỲ CŨNG CẦN PHẢI BIẾT!

Một quyển sách có 3 đạo nghị định của quan Thông-sứ Bắc-kỳ :

1° *Ngạch thuế-thân ở Bắc-kỳ sửa đổi lại.*

2° *Việc khẩn đất ở miền trung-du và thượng-du Bắc-kỳ.*

3° *Ngạch thuế điền-thổ sửa đổi lại.*

Mỗi quyển . . . . . . 0 $ 15

Tiền cước thường. . 0, 05

Tiền cước Recommandé thêm 0, 10

Thư và mandat gởi cho :

M. LÊ-NGUYÊN-ÚC

61-63, Rue du Coton

5701 HANOI

Les misérables

DE VICTOR HUGO

(Suite)

Qu'étaient-ce que ces paroles? Des souffles. Rien de plus. Ces souffles suffisaient pour troubler et pour émouvoir toute cette nature. Puissance magique qu'on aurait peine à comprendre si on lisait dans un livre ces causeries faites pour être emportées et dissipées comme des fumées par le vent sous les feuilles. Ôtez à ces murmures de deux amants cette mélodie qui sort de l'âme et qui les accompagne comme une lyre, ce qui reste n'est plus qu'une ombre; vous dites: Quoi! ce n'est que cela! Eh oui, des enfantillages, des redites, des rires pour rien, des inutilités, des niaiseries, tout ce qu'il y a au monde de plus sublime et de plus profond! les seules choses qui vaillent la peine d'être dites et d'être écoutées!

Ces niaiseries-là, ces pauvretés-là, l'homme qui ne les a jamais entendues, l'homme qui ne les a jamais prononcées, est un imbécile et un méchant homme.

Cosette disait à Marius:

Sais-tu?...

(Dans tout cela, et à travers cette céleste virginité, et sans qu'il fût possible à l'un et à l'autre de dire comment, le tutoiement était venu.)

— Sais-tu? Je m'appelle Euphrasie.

— Euphrasie? Mais non, tu t'appelles Cosette.

— Oh! Cosette est un assez vilain nom qu'on m'a donné comme cela quand j'étais petite. Mais mon vrai nom est Euphrasie. Est-ce que tu n'aimes pas ce nom-là, Euphrasie?

— Si... Mais Cosette n'est pas vilain.

— Est-ce que tu l'aimes mieux qu'Euphrasie?

— Mais... oui.

— Alors je l'aime mieux aussi. C'est vrai, c'est joli, Cosette. Appelle-moi Cosette.

Et le sourire qu'elle ajoutait faisait de ce dialogue une idylle digne d'un bois qui serait dans le ciel.

Une autre fois elle le regardait fixement et s'écriait:

— Monsieur, vous êtes beau, vous êtes joli, vous avez de l'esprit, vous n'êtes pas bête du tout, vous êtes bien plus savant que moi, mais je vous défie à ce mot-là: je t'aime!

Et Marius, en plein azur, croyait entendre une strophe chantée par une étoile.

Ou bien, elle lui donnait une petite tape parce qu'il toussait, et elle lui disait:

— Ne toussez pas, monsieur. Je ne veux pas qu'on tousse chez moi sans ma permission. C'est très laid de tousser et de m'inquiéter. Je veux que tu te portes bien, parce que d'abord, moi, si tu ne te portais pas bien, je serais très malheureuse. Qu'est-ce que tu veux que je fasse?

Une fois Marius dit à Cosette:

— Figure-toi, j'ai cru un temps que tu t'appelais Ursule.

Ceci les fit rire toute la soirée.

Au milieu d'une autre causerie, il lui arriva de s'écrier:

— Oh! un jour, au Luxembourg, j'ai eu envie d'achever de casser un invalide!

Mais il s'arrêta court et n'alla pas plus loin. Il aurait fallu parler à Cosette de sa jarretière, et cela lui était impossible. Il y avait là un côtoiement inconnu, la chair, devant lequel reculait, avec une sorte d'effroi sacré, cet immense amour innocent.

Marius se figurait la vie avec Cosette comme cela, sans autre chose; venir tous les soirs rue Plumet, déranger le vieux barreau complaisant de la grille du président, s'asseoir coude à coude sur ce banc, regarder à travers les arbres la scintillation de la nuit commençante, faire cohabiter le pli du genou de son pantalon avec l'ampleur de la robe de Cosette, lui caresser l'ongle du pouce, lui dire tu, respirer l'un après l'autre la même fleur, à jamais, indéfiniment. Pendant ce temps-là les nuages passaient au-dessus de leur tête. Chaque fois que le vent souffle, il emporte plus de rêves de l'homme que de nuées du ciel.

Que ce chaste amour presque farouche fût absolument sans galanterie, non. « Faire des compliments » à celle qu'on aime est la première façon de faire des caresses, demi audace qui s'essaye. Le compliment, c'est quelque chose comme le baiser à travers le voile. La volupté y met sa douce pointe, tout en se cachant. Devant la volupté le cœur recule, pour mieux aimer....

(A suivre)

Những kẻ-khốn-nạn

Tiểu-thuyết, của ông Victor Hugo
NGUYỄN-VĂN-VĨNH dịch

(Tiếp theo)

Những lời đó là những lời gì? Là những hơi thở mà thôi. Những hơi thở đó cũng đủ mà làm cho cỏ cây phải náo động phải cảm xúc. Thật là một cái thế-lực quái-lạ, những lời nói ấy giả sử mà đọc ở trong sách mà thôi, thì chẳng qua là những lời nói ra buông miệng, cơn gió đưa đi chỉ trong chốc lát đã tan ra như mây như khói. Những tiếng thầm-thì to nhỏ của hai kẻ yêu nhau đó, giả sử mà đem lột bỏ đi cái điệu hay như tiếng đờn tiếng hát nó từ ở trong lòng mà ra, thì phỏng có còn gì, còn lại chẳng qua một cái bóng. Cơn rứa thì độc-giả ngạc nhiên mà hỏi: Có vậy thôi à! Vâng, có vậy. Có bấy nhiêu lời lắp-bắp, có cái trò tiểu-nhi khu-hu đó có mấy câu nói đi rồi nói lại đó, có những tiếng cười vô cớ đó, có những sự vô-ích, những sự ngây dại đó mà thôi, vậy mà tưởng trong trần đời không còn có cái gì trác-tuyệt, không còn có gì thâm-thúy cho bằng! Duy có những lời đó là miệng đáng nói, lại đáng nghe mà thôi!

Những điều ngây dại đó, những điều tầm-thường đó, ai là kẻ tai chưa từng được nghe bao giờ, miệng chưa từng nói ra bao giờ, thì một là thằng xuẩn-ngốc, hai là đứa bạc-ác bất nhân.

Cosette bảo *Marius*:

Đằng ấy có biết hay không?...

(Trong nguyên-văn, *Cosette* dùng tiếng *tu*, là cách gọi quá thân của người Pháp. Đây trước-giả chú một câu rằng hai người đối với nhau cùng giữ thái-độ đoan chính mà không biết ra thế nào, mới cùng nhau trò chuyện trong một lát, đã tự nhiên dùng tiếng rất thân như thế mà gọi nhau rồi.)

— Đằng ấy có biết hay không? Tên đây là *Euphrasie*.

— *Euphrasie* à? không phải. Tên đằng ấy là *Cosette*.

— *Cosette* là một tên xấu xí họ đặt cho tôi từ lúc còn nhỏ. Tên thật tôi là *Euphrasie*. Hay là mình không ưa cái tên *Euphrasie* đó?

— Có ưa... Nhưng *Cosette* nghe cũng hay.

— Mình ưa tên *Cosette* hơn *Euphrasie* à?

— Mà... ừ, tớ ưa hơn.

— Nếu vậy tôi cũng ưa hơn. Thật nhỉ, nghe nó hay hơn nhỉ. *Cosette*. Thôi thì gọi tôi là *Cosette*.

Rồi thì nhoẻn miệng cười, cái nụ cười ấy làm cho cảnh hội-ngộ hôm ấy thật đáng đem vào trong một cái rừng đẹp đâu trên trời vậy.

Một lần nữa, nàng nhìn vào tận mắt chàng mà rằng:

— Nay này công-tử, tôi coi công-tử thật là tuấn nhã phong lưu miệng nói lại như phun châu nhả ngọc. Tôi coi công-tử không phải là đồ ngu-ngốc, công-tử thông-minh hơn tôi, nhưng mà có một câu tôi thách tôi đố công tử biết nghĩa cho bằng: Tôi yêu mình!

Marius khi ấy tưởng mình đâu trên đám mây xanh, mà lời nói ấy khác nào như một câu trong khúc ca của ngôi sao nào đương ca vậy.

Cũng có khi nàng thấy chàng ho thì đập chàng một cái mà bảo rằng:

— Đừng có ho như thế, công-tử. Đây là nhà tôi, ai ho phải xin phép tôi trước. Ho như thế làm cho tôi lo sợ, là xấu lắm. Tôi muốn mình mạnh-khỏe, bởi vì nếu mình không mạnh khỏe thì tôi khổ lắm. Mình muốn tôi làm thế nào cho mình khỏi ho bây giờ?

Câu nói nghe như thần đờn tiên hát bên tai vậy.

Một lần *Marius* nói với *Cosette* rằng:

— Mình tính, đã có một độ tôi cứ tưởng tên mình là *Ursule*.

Vì một câu ấy hai người cùng cười với nhau suốt buổi tối.

Một lần nữa đương nói chuyện gì, *Marius* nói rằng:

— Có một hôm ở vườn Lục-xâm-bảo, tôi muốn đánh cho chết một người tàn-tật!

Nhưng chỉ nói đến đó rồi bặt lại không nói nữa. Lý-ưng phải nói đến cái nịt bít-tất của nàng, nhưng mà *Marius* không dám. Thì ra trong cuộc gần-gụi ấy có một chỗ kị, không hiểu tại cớ gì, tự hồ chuyện da thịt ở trong giữa chỗ chỉ nói đến tinh-thần, yêu nhau, thiết nhau mà hồ đến chỗ đó phải dừng lại như là e phạm đến chỗ thiêng-liêng nào vậy.

Marius yên trí rằng cuộc ái-ân của hai người là có vậy thôi, không còn gì nữa; tối nào cũng đến chỗ con đường *Plumet* đó, sẽ kéo một cái song sắt cũ ra, rồi chui vào mà ngồi với nhau ở trên tấm ghế đá, cùng nhau ngước mắt lên mà nhìn sao lấp-loáng đầu cành, khéo khiến cho cái gối quần tì lên cái vạt áo rộng của nàng, sẽ xoa cái móng ngón tay cái, gọi nàng là mình là đấy, cùng với nàng ngửi một bông hoa, mà ngửi mãi không biết chán. Trong khi ấy thì trên đầu mây kéo đi qua. Mỗi cơn gió thổi bay đi nhiều mơ-tưởng của người ta hơn là mây của trời đất.

Không phải là cái cuộc thương-yêu chay-tĩnh ấy không có chút lẳng-lơ nào. « Tán-tụng một đôi lời với người ta yêu, tất là cái cách khởi thủy sự âu yếm, đó là một cách nạc-mỡ nửa chừng, để ướm thử xem ra làm sao. Một câu khen nịnh, khác nào một cái hôn cách bức qua cái khăn trùm mặt. Cái tình-dục tự hồ che mặt mà dí thử đầu kim, xem hễ đề yên thì cứ việc. Cái tình-cảm mà thấy cái tình-dục thì lui để thêm nồng-mặn về sau....

(Còn nữa)

Khảo về y-học cũ của ta

Cẩm-nang trích lục

Nữ khoa tạp chứng

(Tiếp theo)

Sản hậu tạp chứng

Ác lộ bất tuyệt

(Tiếp theo)

Nói tóm lại :

Can khí nhiệt không sinh huyết (huyết mới), thì dùng bài lục vị hoàn. Can khí hư không tàng huyết, thì dùng bài tiêu giao tán, tì khí hư không nhiếp huyết, thì dùng bài lục quân tử, vị khí hạ hãm không thống huyết thì dùng bài bổ trung. tì kinh uất nhiệt, huyết không giữ lại ngược, thì dùng bài qui tì gia vị, can kinh hỏa uất, vinh huyết không chảy thuận dòng, thì dùng bài tứ vật gia vị. Khí huyết càng hư nhược, thì dùng bài thập toàn đại bổ. Can mắc phong thịnh kinh huyết xôi rộn. thì dùng bài nhứt vị phòng phong hoàn. Tư tưởng sắc dục mạch xung và mạch nhâm thương tổn, thì dùng bài lục vị địa hoàng gia ả giao mạch môn ngũ vị.

Sản hậu đầu thống

Đàn bà sản hậu, tâm can tì phế thận cùng hư tổn, nguyên dương liễm nạp mới xung bốc lên đầu, cho nên đầu buốt.

Đầu buốt mà kiêm chứng hàn nhiệt (ghê rét gây sốt) là bởi tại huyết dàn dứt lên làm cho tủy hải (óc) vẩn đục mà sinh bệnh, tức là chứng huyết vựng như trên đã nói vậy.

Chứng hậu này là tà tự trong sinh ra, chứ không phải tà tự ngoài lẫn vào, trị nên dùng bài sinh hóa gia giảm, cấm không được dùng khương hoạt độc hoạt là những vị giải biểu tán hàn.

Sản hậu tâm thống

Đàn bà sản hậu, tạng phủ hư nhược, can không thể tàng huyết, tì không thể nhiếp huyết, âm huyết theo nổi xung nghịch lên tâm bào lạc, cho nên bụng trên đau nhói, trị nên dùng thang qui tì.

Tâm thống mà kiêm huyết khối (huyết ra từng hòn từng cục), đó là hàn khí xâm phạm, trị nên dùng bài sinh hóa gia quế thì khỏi, bằng nhất thiết dùng phương tễ ôn nhiệt cho được tán hàn, thì huyết ngộ nhiệt càng chảy tán loạn không theo kinh mạch, mà sản mẫu (gái đẻ) lại càng hư. Vả lại hàn thì sau này tất hiệp hư mà sinh ra, muốn tán hàn kiêm trị [illegible] thế tất dùng nhiệt tễ gia âm dược, mới là ổn đáng. chứ dùng những nhiệt dược, chả cũng là chữa bệnh này để gây nên bệnh khác hay sao.

Sản hậu phúc thống

Sản hậu phúc thống, có nhân ngoại cảm, có nhân nội thương, có nhân huyết ứ.

Ngoại cảm phúc thống

Sách yếu lược nói rằng :

Đàn bà sản hậu mà bụng đau râm rỉ, đó là bởi hàn khí cảm trở, trị nên dùng đương-qui sinh-khương dương-nhục thang làm chủ, vì đương-qui thông huyết đạo chủ, sinh khương hành khí tán hàn, dương nhục thì bổ khí, (dùng dương nhục, tức là hình thể hư nhược, phải dùng hậu vị cho được tuấn bổ, như lời nội kinh đã nói vậy).

Hạ Khẩu nói rằng :

Đàn bà sinh nở về mùa rét, hàn khí lọt vào sản môn, phía dưới rốn đau và đầy chướng lên, tay không chạm vào được, đó tức là hàn sán, trị nên dùng thang dương nhục của ông Trọng-cảnh.

Đàn bà sinh nở về mùa rét, nhân khi hút thở, lãnh khí thừa hư lẫn vào mà đau bụng (xung quanh rốn), trị nên dùng thang đương qui kiến trung, hoặc bài tứ thuận lý trung hoàn.

Nội thương phúc thống

Khí hư mà đau bụng thì tay ấn vào dễ chịu, mà kiêm chứng buốt đầu nóng sốt phiền khát, ghê rét, lợm giọng muốn nôn, trị nên ôn bổ tì vị làm chủ.

Huyết hư mà đau bụng thì ấn tay vào là khỏi đau, mà chỉ kiêm chứng nóng sốt buốt đầu thôi, chứ không ghê rét phiền khát lợm giọng muốn nôn chi cả, trị nên dùng bài tứ vật gia bào khương sâm truật.

Thương thực mà đau bụng thì tay sờ vào lại càng chói, hung cách (rong ngực) bậm bực, không muốn ăn mà thường ợ có vị chua, trị nên dùng thang nhị trần gia sơn chi bạch truật cho được tiêu đạo.

Huyết chệ phúc thống

Ứ huyết ứng chệ mà đau bụng, thì ấn tay vào lại càng đau già lên, mà ăn uống như thường, chân tay lạnh quyết, sáu bộ kinh mạch thì trầm phục cả, trị nên dùng bài thất tiếu tán để tiêu ứ hành trệ.

Tiểu dẫn

Huyết chệ phúc thống mà mạch phục là vì ăn được, chứ đồ ăn bó chặt lấy huyết mạch cho nên mạch không chuyển mạnh. trị chứng hậu này cốt phải tiêu thực hành huyết nếu nhân lầm lẽ khí huyết hư mà dùng phương tễ đại bổ thì quan gia.

(Còn nữa) Phùng-năng-Tĩnh

Dư luận Nam-kỳ

Cách sinh-hoạt trong gia-đình

Muốn biết cái vận-mạng quốc-dân, phải xem xé trước cái tình-hình trong xã hội; muốn biết tình-hình của xã-hội, trước hết phải xem xét cái cảnh-tượng trong gia-đình. Gia-đình là chi phái của xã hội, mà là cái đoàn thể nhỏ của quốc dân. Vậy đường sinh-hoạt ở các chốn gia-đình thịnh, suy, hay, dở nhường nào, tuy trực tiếp chỉ quan hệ với một người, một nhà mà thôi, nhưng về phần gián tiếp thì ảnh hưởng đến cả vận-mệnh quốc-dân có phong-hóa xã-hội.

Nước ta ở vào thời đại này, tuy mới gọi là dân-tộc bán khai, song lễ nghĩa phong tục so với các nước trong cõi Á đông cũng là một nước có văn-hiến, có học-thuật đã lâu năm. Huống chi gần đây lại hấp-thụ được văn-hóa Thái-tây thì cái tân-hóa không phải là không có. Cứ xem hiện tượng phàm những sự nhu yếu của dân-tộc xã-hội ta ngày nay, như là văn-học giáo dục và kinh-tế thực-[illegible] cho đến cách giao-thiệp cách ăn chơi đều đã dần dần theo cái công lệ tiến-hóa mà thay đổi cả. Vậy thì cái kế sinh-hoạt của dân ta nên chỉnh-đốn như thế nào? cải-lương như thế nào? Trừ những người tàn tật và có tội ác không kể vào ngôi thứ trong xã-hội được, không nói, còn ngoài ra thì không cứ hạng người nào, đã là một phần tử trong nước, tất phải suy tính đến cái phương pháp ấy; không phải là nhân thời thế mà biến đổi đi cho vừa đâu, muốn cho nhân cách được hoàn toàn sinh ý được thư sướng thì tất phải lưu tâm đến vấn-đề này. Song cái cách sinh-hoạt ngày nay phạm-vi rất rộng, công cuộc rất khó mà cái kế bảo tồn cũng không như ngày xưa, chỉ lo cho hết bổn-phận mình là đủ đâu, nghĩa là nhân-loại càng ngày càng cạnh-tranh kịch-liệt, thời sinh-kế càng ngày càng quẫn-bách. Muốn cho cái tinh-thần sự sinh hoạt của ta được ưu du ở trong vòng khoái-lạc được dong ruổi trên con đường tự-do thì phải do từ chỗ cơ-quan có, mới chuyển động mới phát xuất ra mà chỉnh-đốn ngay đi, sửa đổi ngay đi, mới có thể hưởng thụ được cái cảnh sinh hoạt êm đềm đích đáng mà nhân quần xã-hội lại mới nhân đó mà mưu được cái hạnh-phúc tương-lai.

Cái cơ-quan ấy ở đâu? chính là cái kế sinh-hoạt trong gia-đình mà dân ta hằng ngày thường có quan thiệp đến cái cảnh ấy, cảnh ấy có tốt đẹp hoàn mỹ thì xã hội mới có nhân-cách hoàn toàn mà con đường tiến-bộ của quốc dân về sau này mới có cơ trông mong được.

Nói tóm lại thì có gia-đình tốt mới có xã-hội hay, có xã-hội hay thì cơ-nghiệp phú cường của quốc-gia mới được hưng-thịnh, và chăng thế-giới ngày nay thì xã hội [illegible] người ta [illegible] mãn lòng được yên vọng trong đường sinh hoạt, sinh ý càng phát đạt thì tư-tưởng càng tăng tiến, Tư-tưởng đã tăng tiến, thì sự nghiệp kinh-tế mới một ngày một khoang-trương. Một cái cảnh an-lạc của gia-đình thực là một cái hạnh-phúc của quốc-gia và xã-hội.

Có người nói rằng: « Sự giàu nghèo là bởi cái kế sinh-hoạt của con người ta gặp thời vận hay không gặp thời vận biết kinh-doanh, hay không biết kinh doanh, chứ đến như gia-đình thì mỗi nhà mỗi khác không thể sao xưa nay những người làm nên sự nghiệp vĩ-đại chẳng thường thường thấy xuất hiện ở trong một cái gia-đình quẫn-bách ư. » Câu nói ấy cũng có lẽ, song ở vào thời đại ngày trước lối giao thông còn trắc trở đường kinh-tế vẫn hẹp hòi thời lẽ đó là thường vậy. Nhưng hiện bây giờ giao thiệp rộng rãi công việc khó khăn, phàm sự gì có quan thiệp đến kế sinh-hoạt của nước nhà đều có một lối cạnh tranh rất kịch liệt cho nên không cạnh tranh thì không lấy gì làm sinh tồn mà cái cách sinh tồn ấy không cạnh tranh ở tiền tài lại cạnh tranh ở trí thuật không những ở trong phạm vi trực tiếp lại ở các công việc ngoại giao. Một người đã có một cái cảnh gia-đình tất phải dự sẵn một cái địa vị để đối với xã-hội với quốc dân thời cái cách sinh hoạt của mình mới có thể hoàn-toàn vĩnh-viễn.

Than ôi! sinh người phải sinh của có nước phải có nhà đường đường một dân-tộc ở cõi Á-đông này nước bốn nghìn năm người hai mươi nhăm triệu, lối giao thông thì mở rộng như thế ấy mà thời thế thì bắt buộc như thế này. Đạo-đức và văn-hóa đã khác với ngày xưa, kinh-tế và thực nghiệp cũng phải xoay ra phương diện mới. Vậy thì một cái cai chức vụ trong gia-đình tức là một cái cơ-quan hoạt-động của quốc-gia xã hội mà chỉnh đốn được cái kế sinh hoạt ấy tức là mưu được một bước tiến bộ thứ nhất cho nước nhà cái vấn đề trọng yếu nên cần phải giải quyết trước của chúng ta ngày nay chính là cái vấn-đề sinh hoạt gia-đình vậy.

Công-luận báo

Trung Bắc kỳ Lâm-sản
Công-ty
(Rừng Bảo-đài, Rừng Phố-[illegible], Rừng Hạ-cương)
Chính sở tại Hanoi, 63, Phố hàng [illegible]
Điện-thoại số 150

CỦI, THAN,
GỖ LIM XANH HẠ-CƯƠNG, tốt có tiếng, cả cây từ 7 tấc trở lên để làm cột nhà.
RỪNG, NỨA và các thứ lâm sản nước Nam.
Có xưởng tại [illegible] Văn-viên, [illegible]

CHUNG TẤT
Quyển thứ mười tám
TRUYỆN
Ba người Ngự-lâm pháo-thủ
ĐÃ XUẤT BẢN RỒI
Giá: 0$05
Toàn bộ 18 quyển, mỗi quyển 0$05, hoặc đóng làm bốn quyển lớn có bìa, mỗi quyển giá 0$35.

IN TIẾP THEO
Tê-lê-mặc Phiêu-lưu-ký
(Les Aventures de Télémaque)
par Fénelon

METTEZ-VOUS A L'ABRI DES MALADIES
(Rougeole, Scarlatine, Fièvre Typhoïde)
ET NE BUVEZ QUE LE
LAIT CONDENSÉ NESTLÉ.

Những hồi từ đầu, đã in thành mười hai quyển, một bên chữ Pháp, một bên Quốc-văn bán giá như sau này :

Phần thứ nhất			
Quyển I	223 trang, bán	—	0$50
» II	203	—	0 43
» III và IV	159	—	0 35
» V và VI	193	—	0 48
» VII và VIII	319	—	0 68

Phần thứ hai			
Quyển I	213 trang, bán	—	0$48
» II và III	237	—	0 50
» IV, V và VI	275	—	0 60
» VII và VIII	231	—	0 50

Phần thứ ba			
Quyển I, II và III	251 trang, bán	—	0$55
Quyển IV, V, VI và VII	299	—	0 65
Quyển VIII	305	—	0 65

Ở xa tính thêm tiền cước, mỗi quyển . . . . 0$20

Cả mười hai quyển [illegible]

Dịch cổ văn

Câu truyện anh bán cam

Của Lưu-Cơ người đời Minh soạn

Châu Hàng có một anh hàng quả, khéo để dành cam, trải qua mùa rét sang mùa nực không rấm, không úng, vẫn tươi như mới hái, chất ngọt mà sắc vàng, để ở chợ, giá gấp mười, người tranh nhau mua. Ta mua được một quả, bổ ra, như có khói xông lên mũi, xem đến trong ruột thì khô xác như bông nát.

Ta lấy làm lạ mà hỏi hắn rằng: « anh đem bán cho người ta, định để cho người ta đặt lên bàn thờ dâng cúng tế, thết khách khứa đó du? hay là định trang sức bề ngoài để lừa kẻ ngu lòa đó du? ghớm! làm giả dối quá.

Anh hàng cam cười nói rằng: « Tôi làm nghề này đã có đến bao nhiêu năm. Tôi nhờ đó để nuôi cái thân tôi, tôi bán đấy, người mua đấy, chưa hề có ai nói gì; mà chỉ không vừa ý của thầy thôi ư? người đời làm giả dối thiếu gì, há có một mình ta đó du? thầy thử nghĩ ấy coi:

Này kia! kẻ đeo ấn hổ-phù, ngồi ghế bành tượng kia, hầm hầm vẻ ra cái khí-tượng can-thành mà đã hẳn thì thế được cái binh-lược họ Tôn họ Ngô chăng? Kẻ đội cái mũ cao, vận con áo dài kia, nghênh ngang ra cái thể diện miếu đường, mà đã hẳn dựng lập được cái tướng nghiệp ông Y ông Cao chăng? cướp giặc nổi mà không biết dẹp, dân tình khốn mà không biết cứu, kẻ lại gian ngoan mà không biết cấm, phép tắc bỏ nát mà không biết sửa, ngồi ăn hại cơm lương mà không biết thẹn; coi cái khi ngồi ở thềm cao, cưỡi con ngựa lớn, vật chán mà đánh chén rượu tăm, dung đài mà hưởng của ngon vật lạ, ai là chẳng sợ, chẳng ghê! Vậy có khác gì mà chẳng là vàng ngọc bề ngoài, bông nát bề trong đó du? nay nhà thầy sao chẳng xét cái sự đó, mà lại chỉ xét cái cam của ta? Ta nín lặng, không lấy câu gì giả nhời được, về mà ngẫm nghĩ cái lời hắn nói, giống cái nhời hoạt-kê của ông Đông-phương, có dễ là một người tức đời mà thác ở sự bán cam để mỉa đời chăng?

* * *

Dịch xuôi xong, nhân thấy ý trong bài văn có lắm thú vị, vậy nên dịch cả một bản ra vận văn, để tiện ngâm nga ngợi hứng.

Nơi Hàng-châu có người bán quả,
Để dành cam khéo chả ai tày.
Trải qua rét nắng bao ngày.
Vẫn tươi toàn vẹn chẳng rầy tối tha
Gặp chiều chợ rỡ ràng người bọc,
Mã hây hây chất ngọt da vàng.
Mang ra bày đặt cửa hàng,
Giá cao mười gấp, ầm chúng tranh đua
Ta ngỡ quả, lên mua ngay một,
Bổ ra xem xấu tốt làm sao?
Hơi xông đường thấy ngạt ngào
Coi trong bông nát khô khao như là.
Ta thấy vậy, quái mà hỏi hắn:
Chú mang cam định bán cho người,
Dâng đồ cúng tế hẳn hoi,
Bầy ra thết đãi trên tười cung tân.
Hay trang sức mười phân đẹp để,
Định bịt bưng nuốt kẻ ngu lòa?
Khéo thay, sao khéo kẻ [illegible] là?
Giả trò lừa dối để mà kiếm ăn.
Hắn nghe nói, nhăn nhăn cười nụ!
Rằng: « Ta làm nghề đó bao lâu,
Nay ta cậy đó ra vào,
Thân ta nhờ đó mới hầu đủ ăn.
Ta bán đó, người mua qua đó,
Xưa tới nay, chưa có một điều;
Thầy sao riêng một hỷ kèo,
Tiếng chi tiếng bấc rèo èo thế sao?
Kìa! người thế, biết bao kẻ dối,
Một mình ta, có tội riêng gì?
Thầy sao thầy khéo vụng suy?
Mà chưa nghĩ lại nghĩ đi cho rồi.
Đeo ấn hổ, ghế ngồi bành tượng,
Rõ ràng ra ông tướng can thành.
Chắc ai binh lược đã rành,
Bày mưu, phá trận, tài lành Tôn, Ngô.
Kìa áo rộng, mũ to, cầm hốt.
Nghênh ngang ra đường cột miếu [đường
Chắc ai tướng nghiệp đã tường
Trạch dân, trí chúa, ra tuồng, Y, Cao?
Cướp trộm nổi chẳng sao mà dẹp,
Dân khó khăn chẳng phép nào yên
Lại gian, phép nát chẳng gìn,
Lương vua lộc nước nhâm rền cho no
Coi những lúc mở cờ dong trống,
Cưỡi ngựa hoa, ngồi đống thảm sao,
Chén thì sen cúc, ngọt ngào,
Sơi thì hải-vị, sơn hào tốt tươi.
Ai chẳng bảo người người đáng sợ.
Ai chẳng rằng rờ rỡ có oai?
Nào hay vàng ngọc bề ngoài.
Mà trong bông nát một loài khác chi
Nay việc ấy thầy thì chẳng xét,
Mà lời thôi tắt xét cam đây?
Ta nghe nín lặng ngồi ngây,
Lui về ngẫm nghĩ mới hay những lời
Coi ý tứ mỉa mai sói móc,
Tựa giọng đông phương soi rẽn pha
Hà chừng ghét kẻ gian tà,
Tức đời mượn truyện cam, mà mỉa chơi

Tuyên-văn-Tử

Đoản-thiên tiểu-thuyết

Thanh kiếm báo thù

(*Tiếp theo*)

Một đêm nàng ngủ ở trong nhà trọ mộng thấy Quảng-Văn đến bảo rằng: « Đứa giết ta cướp của ấy, nó ở đất giai-thủy, họ nó là « dư nhị nhân » nói xong biến mất

Sáng sớm Vân-Huệ-nê dậy ngồi đoán mộng nói một mình rằng:

Chữ (*giai*) với chữ (*thủy*) hợp lại thành chữ nho là chữ « *hoài* ». Chữ (*dư*) với hai chữ (*nhân*) hợp lại thành chữ nho là chữ « *từ* » Vậy thì đứa giết chồng ta ấy có lẽ nó là người họ Từ quê ở Hoài-an.

Vân-Huệ-nê nghĩ như vậy, mới thẳng đường hướng nam đi tới Hoài-an, nhưng vẫn vắng vơ, dò nghe tin tức, cũng không biết ai là kẻ thù cả. Cứ mỗi ngày lại thay chỗ ở trọ để nghe ngóng xem sao một tối đến ngủ một nơi nhà trọ, thấy chủ nhà trọ là một mụ chủ thanh lâu, tuy xuân thu đã tới tứ tuần, mà vẫn giả công trang điểm, tô lục chuốt hồng. Mụ thấy Vân-huệ-nê, tuổi trẻ có nhan sắc, lấy làm yêu đương, tiếp đãi chuyện trò có chiều đằm thắm, sau lại dỗ ngọt dỗ ngon trăm cấp, cố nói cho Huệ-nê theo ý tứ mình, nhưng có biết đâu rằng dù lời của mụ nói mỏi mồm khan giọng. Vân-huệ-nê ấn giả ngoài tai, mà cái chí báo thù của nàng, vẫn đương nóng nẩy như than hồng lửa bốc. Trước nàng còn im không thèm nói, sau thấy rác tai, không thể nhịn được, bất đắc dĩ mới phải cự lại.

Tuy rằng nàng cự, nhưng mụ vẫn không giận, mụ lại tặng cho nàng một hạt ngọc, để lấy lợi cám dỗ.

Vân-huệ-nê cầm lấy hạt ngọc xem, thì chính là hạt ngọc của mình khi trước tiễn biệt đưa cho chồng cầm đi để làm vật kỷ niệm, bất giác động lòng thương nhớ, nói rằng:

— Thưa phu nhân hậu ý, có lòng yêu thương, tặng cho hạt ngọc châu báu như thế này, thiếp lấy làm cảm tình lắm.

Mụ thanh lâu tưởng rằng Vân-Huệ-nê đã vào vòng rồi, mỉm cười nói khoan thai rằng:

— có làm chi cái vật nhỏ mọn ấy mà lấy làm [illegible].

Vân-huệ-nê lại hỏi rằng:

Điếm chủ ở đây là người họ gì?

Mụ nói:

Điếm-chủ ở đây là người họ Từ.

Đoạn, mụ lại nói:

Nơi này thì tôi làm chủ, còn điếm chủ thì có nhiều tiệm, không mấy khi đến đây, tôi nay ở riêng, không thuộc dưới quyền điếm chủ nữa.

Vân-Huệ-nê nghe nói lặng yên, không đáp lại sao.

Mụ lại nói:

Nếu nghe lời tôi mà ở đây, thì nhàn hạ quanh năm, phong lưu đủ cách, chẳng phải lo ngại gì cả.

Mụ nói xong, đưa nàng Vân-huệ-nê vào nhà trong, mở hòm mở chạp cho xem, khoe khoang giàu của. không ngờ các của báu ấy đều là những vật bóc lột được của Quảng-Văn, đem chứa ở đây. Cái chong hư của Vân-huệ-Nê gửi cho Quảng-Văn cũng thấy có ở đấy. Nàng trông thấy thương cảm, muốn bật tiếng khóc, nhưng cũng phải cố làm cho vẻ mặt yên lành, để đợi thừa cơ mà báo thù.

Mụ lại nói rằng:

— Em cứ ở đây, xem có sung sướng gấp mười ở nhà không.

Vân-huệ-nê ngậm cay nuốt đắng, nhưng vẫn khéo làm cho vui tươi cả mặt, ngọt ngào nói giả cách rằng:

Được như thế thì hay lắm, nhưng khi nào có phụ-thân thiếp ở thành-bắc đến đây tìm thiếp, thì nhờ phu nhân nói cho hộ cho, mới có thể ở đây lâu dài được.

Được một lát thấy người đàn ông mặt mũi hung tợn, thân thể to béo, ăn mặc lịch sự đến

Mụ thanh lâu [illegible] bắt tay nàng Vân-huệ-nê đưa ra chào bảo rằng:

— Đây là ông Từ-mỗ làm chủ cả các tiệm đây.

Từ-mỗ trông thấy nàng có vẻ nhan xa sắc lạ, mừng thầm được món bở, buôn có lời, trăm khéo nghìn khôn đều dỗ ngọt. Nàng cứ ngồi yên không nói sao cả.

Đến quá nửa đêm, Vân-huệ-nê cầm thanh kiếm vào nhà trong, chém Từ-mỗ kịp mụ thanh-lâu và giết lấy cả đứa con trai và đứa con gái là con của Từ mỗ ở cùng nhà ấy.

Các nhà hàng chứa khách trọ ở phố ấy, trông thấy thế, tưởng rằng Vân-huệ-nê là kẻ *cướp*, mới rầm rã kéo hoán người đến cửa.

Vân-huệ-nê nói:

— Tôi đây không phải là kẻ cướp, chính nhà chủ thanh lâu đây mới là kẻ cướp. tôi đây là Vân-huệ-nê, vì chồng tôi tên là Quảng-văn, quê ở Gia-định, đi ở Hà-giang về, trong mình có mang vàng bạc, bị Từ-mỗ giết chết cướp của, tôi đã nhận được dấu tích quần áo tiền bạc của chồng tôi để ở nhà này. Tôi dò la tin tức, đã nửa năm trời nay, đến bây giờ mới bắt được, thật là lưới giời lồng lộng, quân gian ác trốn đằng nào thoát, nay quân giặc ác đã bị giết rồi, còn sợ tai bay vạ gió, hại đến các ông. Vậy tôi phải đem việc báo thù này lên thú với quan sở tại.

Vân-huệ-nê đem việc báo thù cho cả đồng khai thành cái giấy phân minh tường tất, lên thú với quan huyện sở tại.

Quan huyện xem đơn xong, hỏi qua mấy câu khen Vân-huệ-nê là nghĩa hiệp mà tha cho về.

Vân-huệ-nê xách lấy thủ cấp Từ-mỗ, đem về tế ở mộ Quảng-văn

Đó là việc trong khoảng năm Gia-khánh nhà Thanh, nay còn ghi lại.

Thạch-bằng dịch thuật

VĂN UYỂN

Chơi đền Tức-mặc

Hơn sáu trăm năm đến tận giờ,
Mà nền cổ chạch vẫn như xưa.
Trong sân dấu cũ rêu che ngựa.
Ngoài cửa bia đâu chẳng thấy rùa.
Mưa gió trải bao dâu lại bể.
Khói hương còn mãi tháp cùng chùa.
Đông-a di tích nay còn nhớ,
Kìa tượng nhà vua nọ bến thơ.

Nghĩa-viên.

Tự vịnh làm chức Đề-lao

Làm chức Đề-lao nghĩ cũng buồn,
Năm canh nghe mõ đánh luôn luôn.
Quyền coi rìm họ khôn dung túng;
Phép dữ muôn phần khó thả buôn
Mười lính về ra nghe sứ lệnh;
Vài ca ăn ở giữ vào khuôn.
Xuân xăng đôi chén say rồi tỉnh,
Miễn có quan trên rõ ngọn nguồn

Bửu-Viện.

Đất khách

Xa quê quanh non nước khác,
Thơ thẩn một mình ta.
Choáng váng cơn dâu bể,
Bâng khuâng nỗi nước nhà.
Cảnh tình thêm chán ngán,
Sầu muộn lại ngâm nga.
Tấc dạ nào ai thấu.
Phong trần mãi thế a?

Nên giúp đỡ nhau

Ở đời nên giúp đỡ cho đời,
Tai đến nào ai [illegible].
Cơ ngã em nâng xin tạc dạ,
Vàng [illegible] nghĩa bỏ chớ nơi ai.
Ân tình sâu nặng còn ghi để,
Tâm địa tương yêu há bạc phai.
Ai kẻ sẵn giàu lòng nghĩa hiệp?
Giúp nhau xin-giữ [illegible] muôn mươi.

Phạm-đình-Bỉ (Nam-định)

SÁCH LUẬT

Quan phó Bình-lương, *A. Dejean de la Bâtie*, giáo-sư trường Cao-đẳng Đông-pháp, mới soạn một bộ luật sau này.

1° QUỐC-TẾ CÔNG-PHAP
(Droit international public) giá. 2$00
2° QUỐC-TẾ TƯ-PHÁP
(Droit international privé) giá. 2.00
3° HANG-HẢI PHÁP-LỆ
(Droit maritime) giá. 1.50
4° THƯƠNG-LUẬT HỌC
(Droit commercial) giá 8.00
(Tiền cước gửi đi các tỉnh, tỉnh ngoài)

Bộ luật này, soạn toàn bằng chữ Pháp cả

Bán tại bản-quán

NHỮNG LỜI RAO VẶT

(Les Petites Annonces classées du T. B. T. V.)

MỖI DÒNG CHỮ 0$10 MỘT LẦN

Nhà đất bán
(Immeubles à vendre)

Muốn bán một miếng đất linh 200 m2 ở Bạch-mai giá rất rẻ.

Muốn bán hai cái nhà gạch ở làng Bạch-mai. Một cái hai gian một lối đi, một cái một gian một lối đi. Hai cái nhà ấy cái nào cũng có hai lớp, bể, bếp và chuồng tiêu. Giá một cái 1.500$00 và một cái 800$00.

Hỏi tại số 68, phố hàng Trống, Hanoi, sáng từ 7 giờ đến 11 giờ, chiều từ 2 giờ đến 6 giờ. 5.742

Nhà muốn bán, đất rộng và dài. Hỏi tại nhà báo. 7.172

Xe ô-tô
(Automobiles)

Muốn bán một cái auto Citroën, 5 mã-lực. Xin đến phố hàng Chuối, số 17 mà em từ 11 giờ đến 2 giờ chiều. 7.161

Muốn bán xe ô-tô « Citroën » 10 mã lực, mới chạy có 10 500 kms, đèn điện, còi điện, và đèn đất, giá 900$00.

Hỏi tại: M. Ly-Siac Tsune, Standard Oil Co Haiphong. 7.174

Xe-đạp, xe mô-tô
(Vélos, motos)

Bán một cái xe mô-tô hiệu *Gnôme et Rhône*, 4 mã-lực, 3 *vitesses*, kiểu *Grand Tourisme*, mới chạy được chừng 4.000 *kilometres*.

Hỏi tại bản-quán hoặc ở hiệu *Deleule*, phố hàng Trống, Hanoi. 7.144

Muốn bán một chiếc Moto « Monet et Goyon » tourisme, 2 temps, 2 C. V. còn mới nguyên. Giá 220$. Hỏi tại hiệu Cự-Thịnh, 78, Rue du Riz, Hanoi. 7.184

Đồ-đạc
(Mobiliers)

Bán một bộ xa-long gụ, kiểu quần-thư, 4 cái ghế bành, 2 cái ghế dài với một cái bàn. Hỏi tại: 125, Route de Sinh-từ, Hanoi 7.143

Muốn bán đồ đạc vặt, quạt máy trần, xe đạp thứ Terrot, đĩa bát, cốc. Hỏi tại: 3, Rue Laubarède, Hanoi. 7.179

Muốn bán bàn rửa mặt trên đá hoa Thợ-cạo dùng rất tiện. Hỏi tại: 3, Rue Laubarède, Hanoi. 7.180

MUỐN BÁN:

1o Hai cái máy cưa tròn xẻ được các thứ gỗ và xẻ được Liteaux Lattis;

2o Một cái máy xoi chỉ;

3o Một cái máy bào có thể làm được các thứ cửa, ván sàn, v. v.

4o Một cái mô-tơ 11 mã-lực chạy bằng điện.

Hỏi tại hiệu Nam-Thái, 26 quai Clémenceau, Hanoi. 7.181

Muốn mua:
(On achète:)

Muốn tậu một con ngựa, ngựa tây hay ngựa lai cũng được, dùng cưỡi và kéo xe. Hỏi tại nhà báo. 7.171

Lạc con
(Mục này đăng không lấy tiền)
(Enfants égarés)

Tôi là Phạm-thị-Chúc ở xã Thượng-đồng, huyện Phong-doanh, Nam-định, có một đứa con giai là Phạm-văn-Quít, 15 tuổi, cho ở nhà ông Lục-sự huyện tôi; không biết vì cớ gì mà tự-nhiên bỏ đi đâu không biết từ ngày 12 tháng tám đến giờ; mà tôi đã tìm hết mọi nơi không thấy nó đâu. Mẹ có một con thương nhớ lắm. Vậy xin có ông bà nào thuê nó ở, hay là thấy nó ở đâu làm ơn mách bảo cho, hoặc gửi thơ cho biết thời tôi xin đến nhà lậy tạ.

7.167 Phạm-thị-Chúc.

Nguyên ngày 19 tháng 7 an-nam tức là ngày 16 8-1927 vợ tôi tự nhiên đi mất, chúng tôi đã tìm khắp vùng chung quanh đó, từ ngày ấy đến giờ, nhưng không thấy đâu cả

Vợ chồng lấy nhau thì hai bên bố-mẹ hai bên giai gái đều bằng lòng nhau, vợ chồng ăn ở với nhau đã được hai năm, cũng chưa có con cái gì, trước khi hỏi và sau khi cưới hai nhà vẫn không có cả. (người bên giáo) tên Ngô-thị-Minh (tức là vợ tôi) hôm bỏ đi, thì trong mặc một cái áo cộc trắng, ngoài cái áo chùng vải, lai-vai nửa trên trắng nửa dưới thâm, đầu đội khăn đại-tang tầm người thấp béo, mặt vuông da bánh-mật, đầu cạo trọc tiếng nói khàn khàn, có một điều lạ là hai ngón chân cái quặt sát với hai ngón chân trỏ.

Bà con có ai thấy người ấy ở đâu, làm ơn đăng lên báo hoặc viết giấy cho chúng tôi được biết, để chúng tôi đến chuộc, xin đa tạ.

Không-hữu-Trọng (17 tuổi)
người ở xã Nam-am, tổng Nghĩa-am,
huyện Vĩnh-Bảo, tỉnh Hải-dương
7.177

BÁ CÁO VIỆC RIÊNG

Giả nhời bài lai cảo của cậu X. về Việc tranh phần trưởng nữ trong số báo ngày hôm 26 Octobre 1927

Số là mẹ tôi giàu có, nhiều kẻ tham lam đến sửa túi nâng khăn mà bòn mót của cải của mẹ tôi. Đã hay rằng bòn được của của mẹ tôi thì thôi chứ, lại còn xui giục mẹ tôi bán đất bán rẻ nhà của ông cha tôi cho họ. Tôi không thuận để mẹ tôi làm mất từ đường của ông cha tôi, vì chuyện đó họ xui mẹ tôi lên Cầm trình tôi về tội bất-hiếu không nghe lời mẹ tôi giáo-huấn, chứ có phải là tôi lên Cầm kiện mẹ tôi về việc tranh phần trưởng-nữ đâu. Nhiều kẻ lao mao, đạo-đức giả cũng kính thờ mẹ tôi như là tổ-mẫu nhà họ là có ý để chiếm hương-hỏa của chị em tôi mà gây nên gia-đình nhà tôi tan nát ra làm vậy. Chứ tôi đối với mẹ tôi không có điều gì là bạc ác và hợm hĩnh cả.

Còn như cậu X. nói rằng tôi lên Cầm kiện mẹ tôi về việc tranh phần trưởng-nữ là lầm. Khi cậu lên Cầm có chút việc riêng thì cậu có hiểu tiếng quan Cầm nói gì với mẹ con tôi không? Nếu cậu không hiểu tiếng quan Cầm nói thì tôi cũng mở lòng nhân mà thứ bỏ đi cho cậu, mà cậu cố ý thêu-dệt nên chuyện càn-rỡ thì việc này sẽ phải lên tòa án xét xử để làm gương cho kẻ khác.

Madame Tú
7.185 61, rue de la Soie, Hanoi

Số 266

TÂY-DU

DOÃN-KẾ-THIỆN dịch thuật

Những con nữ quái nói:

Thưa sư huynh, việc này chính vì những người khách ấy đến, chúng em mới dám nói; nếu bọn khách đi rồi thì có nói cũng bằng thừa mà thôi. Bốn lão hòa-thượng ngồi chơi ở ngoài ấy là khâm-sai của vua Đường ở phương đông sang Tây-trúc cầu kinh, có vào trong động các em ở để xin cơm ăn. Chúng em nghe nói Đường-tăng là cái thân người tu hành đã mười đời, nếu ai ăn được một miếng thịt của hắn thì sẽ được sống lâu chưa biết đến chừng nào, cho nên chúng em đã lừa bắt được lão ấy, không ngờ sau bị cái lão hòa thượng mõm dài tai to, chăn giữ chúng em ở trong ao, lấy trộm quần áo, lại bắt chúng em phải nhịn lâm chung, rồi nó nhảy xuống nước hóa làm con cá để rỉa cật chúng em, cù cực giở điều hoa kia nguyệt nọ. Nhưng thấy chúng em không chịu, liền giơ đinh ba lên đánh, nếu chúng em không lanh chân chạy thoát, thì đã chết về tay nó rồi còn đâu. Vì vậy nên chúng em phải nhẫn nhục im đường thoát thân, bấy lâu trẻ ở nhà đối địch với nó, không biết sống chết thế nào. Nay chúng em tới đây, xin anh nghĩ lại mà báo oán rửa hờn, công ơn ấy chúng em sẽ xin ghi lòng tạc dạ.

Đạo sĩ nghe nói liền xám ngay mặt lại mà nói rằng:

À cái bọn hòa thượng ấy lại vô lễ quá như thế ư? Vậy các em cứ yên lòng, rồi anh sẽ báo cho chúng nó.

Những con nữ quái đều tỏ lời cảm tạ và nói rằng:

Nếu lúc nào sư huynh ra tay, để chúng em xin ra giúp sức

Đạo sĩ nói:

Không cần phải đánh làm gì, các em cứ đi theo ta rồi sẽ hay.

Những con nữ quái cùng theo đạo sĩ đi vào trong phòng, rồi đạo sĩ bắc một cái thang, trèo lên bàng nhà lấy một cái hòm da đem xuống, mở khóa lấy một bọc thuốc ra mà bảo rằng:

Cái thuốc của ta đây là lấy cái phân trăm giống chim mà luyện thành ra, nếu cho người thường ăn chỉ một ly vào bụng sẽ chết ngay, cho thần tiên ăn thì phải ba ly mới chết, bọn hòa thượng này e rằng chúng nó có đạo hạnh thì phải cần đến ba ly mới giết được chúng nó, vậy mau mau mang cái cân ra đây cho ta.

Một con nữ quái chạy ngay đi lấy cân, đạo sĩ cầm cân lấy một phân hai ly thuốc, chia ra làm bốn phần, rồi lại đi lấy ra 12 quả táo đỏ đập nát ra, mỗi quả cho một ly thuốc vào, xong rồi đem đổ vào bốn chén nước chè, mỗi chén ba quả, lại lấy ra hai quả táo đen, cũng bỏ vào một chén, xếp cả năm cái chén vào một cái khay, rồi bảo những con nữ quái rằng:

Để ta ra hỏi lại, nếu không phải khâm sai của vua Đường thì thôi, phải ra thì khi ta sai chuyên lượt nước khác, các em nên sai bưng cái khay này ra, hễ chúng nó uống vào là chết, thế là không phải khó nhọc gì mà báo được thù cho các em vậy.

Những con nữ quái đều khen ngợi và cảm tạ.

Vị đạo sĩ ấy liền thay áo, làm bộ cung kính, chạy ra nói với Tam-tạng rằng:

Lão sư-phụ chớ lấy làm lạ, tôi phải vào trong nhà sai bảo lũ tiểu-đồ sắp sửa cơm nước, cho nên chậm ra hầu tiếp, xin ngài thứ cho.

Tam tạng nói:

Bần tăng tay không vào đây, khi nào lại dám phiền ngài cho ăn cơm.

Vị đạo sĩ cười mà nói rằng:

Chúng tôi với ngài đều là người xuất gia cả, vừa thấy ngài để ở ngoài sơn môn có chừng ba thưng lương bổng, sao lại nói là tay không. Dám hỏi lão sư phụ, ngài ở bảo-sơn nào và đến đây có việc gì?

Tam-tạng nói:

Bần-tăng ở phương đông phụng mệnh vua Đường đi sang chùa Đại-lôi-âm ở phương tây để cầu kinh, vừa rồi đi qua tiên cung đây, sẵn lòng thành vào để bái kiến.

Vị đạo-sĩ nghe nói cố làm ra bộ vui vẻ mà nói rằng:

Lão-sư ngài thực là một vị phật trung thành đại đức, kẻ tiểu-đạo này sơ ý, xin ngài thứ cho.

Đạo-sĩ nói rồi liền gọi tiểu-đồng đổi chuyển lượt nước khác và làm cơm.

Tiểu-đồng vâng lời chạy vào, những con nữ quái liền bảo bưng cái khay năm chén nước ra. Đạo sĩ liền nhấc một chén có ba quả táo đỏ đưa mời Tam-tạng, thấy Bát-giới to lớn nhận là đại đồ đệ, nhận Sa-tăng là đồ-đệ thứ hai, thấy Đại-thánh thân thể bé nhỏ, cho là tên đồ-đệ thứ ba, cho nên lượt thứ tư mới mời đến Đại-thánh.

Đại-thánh tinh mắt, đón lấy chén nước rồi, thấy ở trong khay còn lại một chén có hai quả táo đen, liền nói ngay rằng:

Xin ngài cho tôi đổi cái chén này.

Đạo-sĩ cười mà nói rằng:

Chẳng nói giấu gì trưởng lão, kẻ đạo-sĩ nghèo ở trong sơn-dã, đến trà quả cũng không kiếm sẵn được để, vừa rồi ở trong nhà, tôi phải tự đi kiếm lấy mà chỉ được có 12 quả táo đỏ, chia làm bốn chén để kính dâng, nhưng tôi không lẽ lại ngồi tiếp không, nên phải dùng hai quả táo đen để làm một chén ngồi tiếp các ngài vậy.

Đại-thánh nói:

Ngài chớ nên nói thế, cổ-nhân đã nói người ở nhà không lo thiếu, chỉ người đi đường mới lo thiếu thôi. Ngài ở ngay nhà ngài đây chớ nên nói là thiếu, vậy xin cứ đổi cho tôi cái chén này là hơn.

Tam tạng nói:

Ngộ-không, đó là cái lòng yêu khách của bậc tôn-trưởng, nhà ngươi nên uống ngay, còn đổi làm gì nữa.

Đại-thánh tay tả cầm chén, tay hữu bịt lấy miệng chén, nhìn xem những người kia uống vào thế nào.

Bát-giới vừa đói vừa khát, thấy trong chén có ba quả táo đỏ, cầm lấy uống rồi ăn hết ngay, Tam-tạng và Sa tăng cũng đều uống hết, chỉ độ một chốc thấy Bát-giới mặt xanh xám lại, Sa-tăng nước mắt chảy ra dòng dòng, còn Đường-tăng trong miệng sùi cả bọt ra, rồi đều ngã lăn cả xuống đất. Đại thánh biết là trúng độc, liền cầm chén nước ném vào mặt đạo-sĩ, đạo sĩ vội giơ cái tay áo lên đỡ, cái chén rơi ngay xuống đất vỡ tan tành ra.

Đạo-sĩ giận mà nói rằng:

Thằng hòa-thượng này thực là thô lỗ quá, làm sao lại ném vỡ cái chén của ta?

Đại-thánh liền mắng rằng:

Đồ súc-sinh này, mi xem ba người của ta thế nào kia, ta cùng mi có thù oán chi, mà mi lại nỡ lòng bỏ thuốc độc vào nước chè để hại sư-phụ và hai sư-đệ ta như thế?

Đạo-sĩ nói:

Chính mi là đồ súc-sinh, tự gây ra vạ, lại còn không biết à?

Đại-thánh nói:

Chúng ta vừa vào nhà mi, đã có nói điều gì đâu mà bảo là ta gây vạ.

Đạo-sĩ nói:

Có phải mi vào xin cơm ở động Bàn-ti không? có phải mi lội xuống tắm ở nơi Trạc-tuyền không?

(Còn nữa)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mỏ-neo,
15 chân-kính
Mặt và kim
có chất dạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá.......... 11$50
BÁN TẠI HIỆU:
A. PERROUD (Nhà xanh)
59, Phố Paul Bert, — HANOI
3011

Dépuratif Ribal
Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu

Giá tiền: 1$30

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng-độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền: 0$60
Bán tại hiệu Bào-chế
L. BLANC
31, phố Paul-Bert, Hanoi

HIỆU TRỊNH-XUÂN-NGHĨA
7, Rue du Chanvre, Hanoi — Téléphone 250

Mới sang mấy thứ hàng sau này bán lẻ và bán buôn, giá rất hạ:

Các thứ máy đánh lửa (briquets) [illegible]
— Vải may màn tay (tulle moustiquaire).
— [illegible] (crin vegetal).
— Các thứ [illegible] vào auto (pare brise d'auto)
[illegible] để treo các khung tranh ảnh [illegible]

MUA QUỐC-TRÁI

Hiệu tôi còn đương mua hết tất cả các thứ phiếu quốc-trái cùng là các thứ cổ phần của các hãng buôn bán Đông-Pháp.

Hiệu tôi lại có mua cả timbre cũ nhà giấy thép Đông Pháp và các nước.

Quý-khách ai có bán, xin đem lại hiệu tôi, ở số 99 phố Mã mây (Hanoi) xin chiều theo thời giá châm-chước, sao cũng được giá cao hơn các nơi.

Nay kính-cáo
ĐỨC LONG Hiệu

NHỚ BẠN TRI-ÂM

Nhớ người người có nhớ ta,
Đêm khuya thanh vắng ai là tri âm?
Buồn không [illegible] thân một mình,
Biết ai là kẻ nhớ [illegible] nước non.
Cách nhau cả mấy trăng tròn,
Người về Quí quốc ta thời Nam-bang.
Ước gì cho thấy mặt chàng,
Để em tỏ chuyện nguồn-cơn sự nhà.
Anh đi anh có biết chăng?
Ở nhà em những muốn chẳng với giai.
Ngại vì lời sợ sai nhời,
Cho nên em phải lẻ-loi một mình.
Khi buồn em phải giải sầu,
Chè tàu Kim-thái uống [illegible] khuây.
Này này ơi hỡi đồng bang?
Chè tàu tốt thế ta nên mua dùng.
Chè ngon hương ngát lạ thay,
Chè tàu ngon thế ai đương cho bằng.

Bảo-Ngọc lai cảo
KIM-THÁI
N° 3, Rue des Cantonnais, Hanoi

VIỆC TRUNG-KỲ

HUẾ

Thuyên chuyển trong ngạch học chính. — M. Bùi-Nghĩa, giáo tập phụ tá ở Quảng-nam, nay đổi đi Thuận-an.

M. Nguyễn-Lan, giáo học hạng tám ở Faifoo, nay đổi đi Mộ-đức Quảng-ngãi.

M. Trương-Ba, giáo tập hạng 8 ở Faifoo, nay đổi đi Đức-thắng (Bình-thuận).

M. Vương-Tân, giáo tập hạng 8 ở Faifoo nay đổi đi Hòa-vang.

M. Trương-xuân-Quang, giáo học hạng tư ở Quảng-nam nay đổi đi Huế (Quốc-học).

M. Nguyễn-Đức, giáo-học hạng tư ở Quảng-nam, nay đổi đi Huế (Đông-ba).

M. Nguyễn-Hoan, giáo tập hạng 6 ở Quảng-nam, nay đổi đi Duy-xuyên (Quảng-nam).

M. Đoàn-Thanh, giáo học hạng 8 ở Tam-kỳ, nay đổi đi Phan-thiết.

M. Nguyễn-xuân-Bông giáo tập hạng 7 ở Tam-kỳ, nay đổi đi Hòa-vang (Quảng-nam).

M. Đoàn-Châu, giáo tập phụ tá ở Tam-kỳ, nay đổi Mỹ-hòa (Quảng-nam)

M. Phan-đức-Tuấn, giáo tập hạng 7 ở Duy-xuyên, nay đổi đi Phù-cát (Bình-định).

M. Bùi-Cẩm giáo tập hạng 7 ở Đại-lộc, nay đổi đi Bình-thanh, (Bình-thuận).

M. Nguyễn-Quang, giáo tập hạng 8 ở Điện-bàng, nay đổi đi Bình-sơn (Quảng-ngãi).

M. Võ-Đàng, giáo tập ngoại ngạch ở Điện-bàng, nay đổi đi Tam-kỳ (Quảng-nam).

M. Đặng-Cảu, giáo tập hạng 8 ở Hòa-vang, nay đổi đi Phương-danh (Bình-định)

M. Lê-Cam, giáo tập phụ tá ở Hòa-vang, nay đổi đi Điện-bàng (Quảng-nam).

M. Lê-Hiền, giáo tập hạng 6 ở Mỹ-hòa nay đổi đi Đại-lộc.

M. Hà-Kha, giáo tập phụ tá ở Mỹ-hòa, nay đổi đi An-dương (Quảng-nam)

M. Hoàng-Nhiếp, giáo tập phụ tá ở Tiên-phước, nay đổi thăng bình (Quảng-nam).

M. Võ Các, giáo tập ở Thăng bình nay đổi đi Tiên phước (Quảng nam).

M. Lê-Hiên, giáo tập ở Thuận-an, nay đổi đi Khánh-hòa.

Bà Ng-ngọc-Toản, tức Lê-thị Kim-quy, giáo tập hạng 6 ở Faifoo, nay đổi đi Quảng-ngãi.

Bà Lê-đình-Lâm tức Ng-thị-Phương hạnh, giáo tập hạng năm ở Tam-kỳ, nay đổi đi Bình định.

Bà Đoàn Thanh tức Võ-thị-Dung, giáo tập hạng 8 ở Tam-kỳ, nay đổi đi Phan-Thiết.

M. Mai-duy-Thuật giáo học hạng 8 ở Kontum nay đổi đi Faifoo.

M. Lê-Chu, giáo học hạng 8 ở Phan-thiết, nay đổi đi Faifoo.

M. Lê-văn-Đang, giáo tập ở Phù cát, nay đổi đi Faifoo.

M. Trần-văn-Kép giáo học hạng 6 ở Quảng-ngãi, nay đổi đi Quảng-nam.

M. Ng-hữu-An giáo-tập hạng 6, ở Huế, nay đổi đi Faifoo

M. Nguyễn-Cam, giáo tập ở Vinh, nay đổi đi Quảng-nam,

M. Hoàng-Phúc, giáo tập ngoại ngạch ở Phú-yên, nay đổi đi Mỹ-hòa

Cô Bùi-thị-Trâm, giáo học hạng 8 ở Đồng-hới nay đổi đi Faifoo.

M. Lê-văn-Bính, giáo học hạng 5 ở Phủ-Diễn, nay đổi đi Vinh.

M. Ng-Huệ, giáo tập hạng 7 ở Yên-thành, nay đổi đi Vinh.

M. Ng-đức-Toan giáo tập hạng 5 ở trường tiểu học Vinh, nay đổi đi trường trung học Vinh.

M. Nguyễn-quang-Tân, giáo học tập sự ở Phương-danh (Bình-định), nay đổi đi Vinh.

M. Bùi-văn-Trèn, giáo học hạng ba ở Phan-thiết, nay đổi đi Qui-nhơn.

Nguyễn-Mục tức Tham, giáo tập hạng 6 ở Ngọc-lạc (Thanh-hóa) nay đổi đi Quảng-hóa cũng thuộc tỉnh ấy,

M. Nguyễn-ngọc-Thao, giáo tập hạng 6 ở Hồi-xuân (Thanh-hóa) nay đổi đi Cao-xá cũng thuộc tỉnh ấy.

M. Hoàng-vinh-Qui, giáo tập ở Phú phong (Bình-định) nay đổi đi Cao-xá tỉnh Thanh-hóa.

M. Trần-qui Việt, giáo tập hạng 6 ở Tĩnh-gia, nay đổi đi Hồi-xuân Thanh-hóa.

M. Ng-Lạc, giáo tập ở Vệ-yên, nay đổi đi Hoài xuân (Thanh-hóa).

M. Ng-phạm-Khanh, giáo tập hạng 7 ở Quỳnh-lưu, nay đổi đi Nga sơn (Thanh hóa).

M. Nguyễn thúc Cung giáo tập hạng 7 ở Quảng hóa, nay đổi đi Ngọc lạc (Thanh hóa).

(Còn nữa).

Ai chẳng động lòng. — Vào khoảng 7 giờ tối ngày 31 octobre tại nơi đường Cột xóm Đá mới, có một người đàn bà chừng 40 tuổi, kéo lôi một ả thiếu nữ chừng 12 tuổi, Thiếu nữ ấy không mặc áo, chẳng có quần hoành trên thân thể, vừa đi vừa khóc, người đàn-bà kia tay nắm tóc gái thơ ấy vừa đi vừa đánh và chửi rủa lắm điều, đoạn đi đến chỗn có người và có quán bán thì con nhỏ ngồi xuống mà van lạy không muốn để cho mụ ấy bắt nó phải đi ngang qua chỗ đông người, song mụ này không chịu cố lôi kéo cho được, nó van lạy kêu khóc rất đỗi thảm thiết, rồi mụ này cứ lôi bừa nó đi, rồi kéo vào nhà ở gần đó mà đánh khảo, tình trạng như thế ai thấy chẳng đau lòng, vậy mà cái lũ ngồi đó trông thấy ra bộ thị thường chẳng biết xót thương gì đến đứa khốn nạn ấy.

Ký giả lấy làm lạ thử hỏi gìò là mới biết rằng mụ kia là ả Tú-bà mới mua được con nhỏ 13 tuổi về ép nó ra tiếp khách trong vài hôm nó trốn đến ở nhờ nhà khác thì mụ ấy đi tìm về đánh khảo rồi lại lột mà giật về nhà. Những điều tai ngược và tàn bạo như thế ai trông thấy thật bất bình, mà cái thói buôn phấn bán hương ở xứ này nó thường làm lắm cách rất khả ố. Mong rằng việc này thấu đến quan trên hẳn được trừng trị đứa bất lương, rất mong lắm thay.

Ham chơi vong mạng — Đêm 28 vừa rồi tại trên cầu An-cựu, cầu cao bốn thẳm, sông lại sâu, cái lan can cầu nào có phải là chỗ ngồi chơi đâu? Vậy mà có mấy cậu thiếu niên ngồi tại trên lan can cầu ấy mà nói chuyện, một cậu nói đến câu đắc ý quên mất cái lan can mà tưởng cái ghế ngồi bèn dựa ngửa ra liền té nhào xuống sông, bọn kia la cứu liền có người đem đò ra cứu, song cứu lên thì đã ô hô tan số rồi. Sở tại trình quan đến khám rồi cho mai táng.

Độc xà nhập trạch — Vừa rồi tại làng Kim-ngọc là nơi miền thượng du sông Hương-giang, có nhà ông bà bộ kia ở gần bờ sông, nhân một hôm bị lụt nước ngập vào nhà lút cả phản ghế. Khi nước đã hạ xuống thì bỗng thấy con trăn rất to nằm quanh trên phản ngựa, cả nhà trông thấy bỏ chạy la làng, nghe la láng giềng chạy đến con trăn vẫn nằm im họ mới dùng kẻ đâm chém nó, một hồi lâu nó mới chết.

Con trăn này bị lụt trôi mà vào nhà người ta ấy là bữa sự nhơn mà nó vào thế mà chủ nhà khiếp sợ phải mời thầy phù thủy đến làm lễ tống quái thật là vô ích thay! Con trăn ấy dài đến 6 thước tây hình thù trông rất ghê gớm, nó vào nhà người ta như thế nghe đã lắm nơi.

Hội Quảng-trị. — Ngày 10 octobre 1927, Đức Bảo-đại có ban ơn cấp cho hội Quảng-trị bạc để giúp sửa nhà hội.

Cả hội Quảng-trị đều có dâng lời lạy tạ ơn ngài.

Tờ kê những ông có lòng giúp bạc cho hội Quảng-trị Huế để sửa nhà hội

Ông Huỳnh-Yến, tri-phủ à Tam-kỳ Quảng-nam	3$00
Phạm-ngọc-Đàn, tri-phủ à Ninh-hòa Nha-trang	5, 00
Trương-xuân-Mai, tri-huyện Quỳnh-lưu Nghệ-an	2, 00
Đinh-v-Chấp, tri-phủ Hoài-nhân Bình-định	10, 00
Trần-đình-Trạch, nhà giàu Bạc liêu Nam-kỳ	100, 00
Ưng-Úy, tri-phủ Hoằng-hóa Thanh-hóa	5, 00
Phạm-v-Dương, tri-huyện Do-linh Quảng-trị	5 00
Ngày 19 octobre 1926 cộng	130$00
Số cộng hai tờ trước	800 00
Tổng cộng ngày 19 octobre 1927	930$00

Một bà muốn làm phúc. — Vừa rồi có một vị sư ông vào Saigon ra, có một bà tín nữ ở trong ấy gửi ra một số bạc một nghìn đồng để cậy chư Sơn giữ lấy mà làm cho sanh lị, đặng khi nào có vị tăng sư nào tịch, thì dùng mua đồ khâm liệm và một cái quan tài.

Ông sư đem số bạc ấy ra trình với Chư-sơn thì Chư-sơn không chịu nhận, nên gởi trả lại cho bà tín nữ ấy.

Cái lẽ mà không nhận ấy là Chư-sơn bảo rằng từ lâu đến nay các sư sãi không khi nào có lệ được nhận vật hậu sự, nay nếu nhận thời trái với phép luật nhà Thuyền, cho nên xin bình tạ hảo-tâm và xin trả lại.

Lưỡng tình bất-hài! — Ngày 17 octobre, ở trong thành có một đám cưới, sau khi đã nạp lễ thì xem cái hôn-thơ có kê các vật nữ trang, song trong cái quả hộp thì không có. Hỏi ra thì nhà trai nói rằng các vật ấy đã nạp trước trong lúc lễ thọ ngôn rồi. Sự ấy quả có thật, song chẳng rõ trong lúc ấy hai họ đàm đạo với nhau thế nào mà đã sinh ra một cuộc đấu khẩu rất kịch liệt làm cho cuộc bách-niên giai-lão đã hóa ra nhất khắc phân-ly.

Sự bất-hài của lưỡng-tình về sau chưa nghe lỗi, phải bởi bên nào, mà còn vẫn thấy sự yến-nhĩ tân-hôn chưa được như huynh như đệ.

TOURANE

Một sở nghĩa địa mới mở. — Nhân dân cư tụ mỗi ngày một đông, người sống cần đến nhà cửa bao nhiêu, thì người chết cũng cần đến mồ mả bấy nhiêu. Sở nghĩa-địa cũ ở Lăn-đèn đã gần hết chỗ, cho nên nhà nước lại mở thêm một sở nghĩa địa mới để cho tiện bề chôn cất.

Sở này cũng thuộc về địa phận Thạc-gian, tiếp giáp Hà-khê, diện tích rộng hơn 8 mẫu tây, một bên gần đường xe lửa, một bên gần đường cát, cách một dặng rừng thông thì tới biển, kể địa thế xem cũng đẹp lắm.

Hiện nay đương sửa trị đất đai đánh bạt các chỗ gò nổng, bồi đắp các chỗ thấp trũng, bang trải lại cho thành một đám bằng phẳng, rồi sẽ làm rào dậu phân minh, chắc rằng đến ngày hoàn công, chỗ ấy sẽ hóa nên một nơi có cảnh trí lắm.

Mưa lụt. — Mấy hôm mưa gió liên miên nước tràn, đầy các nơi thấp trũng đã thành ra ao hồ cả.

Vì mưa gió cho nên sự thông thương với miền Bắc hiện đương bị đình-trệ có hơn một tuần lễ nay, nhưng xem chừng cũng đã gần tạnh ráo.

Việc Nam-kỳ

SAIGON

Một cuộc mết-tin tại Modern-Cinéma. — Hôm thứ năm 27 octobre tại Modern Cinéma có cuộc mết-tin của M. Tellier tổ chức đặng kêu nài về việc phạt xe hơi trái lẽ.

Cuộc mết-tin nầy được công chúng hoan nghinh nên hôm ấy người đến dự đông như hội nhà Tần.

Xin kể sơ có các quan trọng-sự như Monin Dusson Cancelleri, ông Strieter quan chánh sở mật thám, Brunet cò chánh sở tuần-thành, cò Bously, ông Gay chủ hãng xe Fiat.

M. Tellier muốn dời ngày mết-tin lại, song chúng không nghe nên có bầu cử tức thời ban trị sự. Hội trưởng M. Cancellieri, Từ hàng; MM. Michaud và Borodowske. Phái viên Annam M Qui.

M. Cancelleri lên diễn đàng thốt lời rất hùng hồn, kế ông Dusson và Cravetti.

Kế có một ông cò sở mật thám đuổi M. Qui ra sanh rầy.

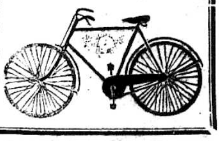

Xe đạp... Furan... Pervenche... S.A.F.
MARABOT, 1 Frein 39$
PERVENCHE noir, 1 Frein 36$, 2 Freins 37$
FURAN noir, 1 Frein 39$, 2 Freins 40$
S. A. F. vert, Grand Luxe 42$, à l'Anglaise 44$
Toutes avec jantes demi-nickel, carter et tous accessoires
DEBIOLLE, 116, Avenue Grand Bouddha, Hanoi

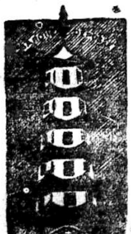

Thuốc trị chứng thổ tả
HIỆU « CÁI THÁP »

Thứ thuốc này chế ra để chuyên-trị chứng thổ tả mới mắc phải cùng là các chứng đau ở bộ máy tiêu-hóa (dạ-dày, ruột).

Thuốc ấy chế bằng các chất trị được cả các chứng do bệnh ấy sinh ra.

Thuốc uống rất êm và trị các chứng đau trong dạ dày, trong đại tiểu tràng rất thần-hiệu. Thuốc ấy uống thì khỏi hẳn chứng buồn lợm, buồn nôn và chứng đau bụng dữ-dội trước khi và sau khi nôn.

Thuốc có chất làm cho thông đồ chứng đi rửa và cầm tiệt hẳn được chứng đi rửa, lại khiến cho người bệnh chóng thấy khoan-khoái trong mình và chóng lại sức.

Trong thuốc ấy lại có chất bổ tim, làm cho quả tim mạnh mẽ lên và làm cho khắp mình được phát nhiệt chóng được.

Thuốc ngọt rất dễ uống, không có công phạt gì cả.

Phàm những chứng đi rửa, thổ, không phải là thổ tả, cũng đều uống được cả.

Người lớn: Cứ 2 giờ uống một thìa lớn (thìa xúp);

Trẻ con: Cứ 2 giờ uống một thìa nhỏ (thìa cà-phê).

Chỉ ở hiệu Bào-chế CHASSAGNE, 59 phố Paul Bert, Hanoi có bán thuốc này mà thôi.

Cách thức tra thuốc COLLYRE JAUNE
Của bác sỹ CASAUX
0$30
Của bác-sỹ CASAUX
0$30
Bán tại hiệu Bào-chế « CHASSAGNE »
59, Rue Paul-Bert — Hanoi.

TRÀ VINH-MẬU

Bản-hiệu khai-trương ở Quảng-đông bên Tàu, đã mấy mươi năm nay, có mở xưởng chế-tạo ở Vũ-di-sơn, chọn các thứ trà đầu-xuân thượng hảo-hạng tại trên ngọn núi cao, như: «liên-tâm, ô-long và thủy-tiên, ấn vân» dùng cách hóa-học điều-chế, xa-gần ai cũng biết tiếng

Mới đây lại phát-minh một thứ trà liên-tâm nhỏ cánh, gọi là « SONG-HỈ CHÍNH-THÁI DANH-TRÀ » cũng được nhiều quí-khách hoan-nghênh. Nay xin đem những dấu riêng của trà VINH-MẬU đăng báo để quí-khách thưởng trà không đến nỗi mua lầm.

Các chi-điếm bán trà VINH-MẬU:
Nam-định, phố Khách, số 144. — Hà-nội, phố Hàng Ngang, số 25
Hải-dương, phố Khách, số 14.
Vinh-Mậu trà hiệu cẩn-bạch.

HIỆU KIM HOÀN 玉成
NGỌC-THÀNH
161, Rue des Changeurs, Hanoi
Đủ các thứ đồ vàng bạc.
Gửi [illegible] theo lối lĩnh hóa giao-ngân.

Rượu bồ-đào
TONIQUE TONKINOIS
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

• Theo hình tự-nhiên bày ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Các thứ rượu nho càng ngày càng thấy nhiều mãi ra, nhưng xét ra thì chỉ có thứ « Tonique Tonkinois » là có giá-trị hơn cả vì rượu ấy bao giờ làm cũng rất là cẩn-thận, đã từng được sắc chỉ của quốc-vương Đại-nam và Ai-lao ban khen.

Vậy như thế, thì các ngài cũng chỉ nên dùng thứ rượu ấy và nên nhớ kỹ lấy cái dấu hiệu của thứ rượu ấy.

Rượu này đã khảo-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54.
HANOI

Xin xem kỹ cái các-bách của bản hiệu ở trang [illegible] báo này.

Hoàng Quang-Thiện
BIJOUTIER
CERTIFICAT D'ART DÉCORATIF
91, Rue des Changeurs, Hanoi
Nhà làm đồ vàng, bạc rất khéo và cẩn thận.
3011

NHÀ BÀ-CHUÔNG
[illegible] HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

Một thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất: Santalol
[illegible] chất: Salol
[illegible] chất: Urojermine
Giá [illegible] 1$30 một hộp

Vos reins sont-ils douloureux ?

Une douleur dans le reins est une bonne raison pour se soigner, car les reins douloureux peuvent être faibles ou malades, ce qui est toujours grave.

Si vous éprouvez en plus des troubles urinaires, des maux de tête, des étourdissements, des douleurs rhumatismales et si vous avez des enflures des chevilles, employez sans retard et avec persévérance les Pilules Foster.

Pourquoi ne vous soulageraient-elles pas et ne vous rendraient-elles pas une bonne santé comme à tant d'autres ?

Depuis longtemps elles ont prouvé par leurs résultats, qu'elles possèdent au plus haut point, la vertu de tonifier les reins et de purifier le sang.

PILULES FOSTER
pour les Reins et la Vessie
La boîte : 7 fr. 80 — La double-boîte : 14 fr.
Toutes Phies ou fr, H. Binac, pharmacien,
25, Rue Saint-Ferdinand, 25, PARIS (17e).

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU

(hiệu đầu nai)

Đã năm mươi năm nay nhiều người cũng đã biết nước có chất sắt là một thứ bổ ích cho họ, nên họ bắt chước mà nung những đanh sắt cho đỏ rồi bỏ ngâm vào bình đựng nước. Như thế thì nước ấy không bổ ích gì cả, vì nếu người ta muốn cho thuốc với sắt mà ngấm vào trong thân thể được thì tất phải chế tạo ra cũng giống như nguyên chất của thứ ăn mới được. Chính một ông đại danh-y là quan bác-sĩ Rabuteau ở Ba-lê, ngài đã tìm ra cái ích lợi của sắt mà chế lẫn với thuốc để ngấm vào thân thể, là thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai) thực là công-hiệu lạ lùng.

Chỉ dùng vài lọ, đỏ da thắm thịt, sức lực mạnh mẽ, khỏe mạnh lạ lùng, trong mình khoan khoái.

Ăn uống dễ tiêu và tại khỏe mạnh như thường.

Ở các hiệu bào-chế lớn đều có bán cả.

3045

Muốn trị bệnh rôm sảy, thì dùng thuốc LE SUDOL thật là công-hiệu vô song.

Vì thuốc ấy làm cho khỏi ngứa-ngáy.

Vì thuốc ấy làm cho da-dẻ được mát mẻ dễ chịu.

Mỗi hộp : 0$80

CÓ CẢ CÁI CHẤM BỘT NỮA

CHỈ TẠI HIỆU BÀO-CHẾ :

CHASSAGNE

Số 59, phố Paul Bert, Hanoi có bán thôi.

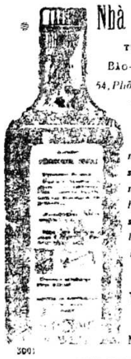

Nhà Ba-chuông

TỨC LÀ HIỆU
BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu. Trị bệnh mất máu, khí huyết suy yếu, thân thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra ráo phổi, làm cho hay ho vặt.

ẤY LÀ :
THUỐC NƯỚC
BỔ HUYẾT
MÁU BÒ 1$50

3001

[illegible] do « TAM-TAM » [illegible] ở phố hàng Trống. [illegible] thứ năm nào cũng có [illegible] tám giờ sáng.

LỆ MUA BÁO

[illegible] các ngài duyệt báo biết [illegible] mua báo thì phải trả trước. Vậy [illegible] quí ông mua thì gửi tiền cho bản quán, [illegible] tiền gửi theo giấy mua thì bản quán không trả lời. Mua báo thì tính từ [illegible] một tháng tây trở đi cho gọn.

XE TAY NHÀ

Chỉ có thứ xe tay nhà thì có giá-trị, mà bán tại:

Garage Bobillot
7, Boulevard Bobillot, Hanoi

Quí-khách nên đòi cho được hiệu xe « *Pousse-Pousse Saïgonnais* » của Đông - pháp vận tải Công-ty.

Có kiểu riêng ai muốn thửa kiểu nào cũng làm được, công việc làm rất nhanh chóng.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng huyết kém nhất là con gái những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chỉnh uống mấy dọt.

Giá tiền 1$00 3001

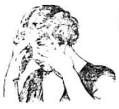

NET MẶT KHÓ COI

Cái gì [illegible] ta có thường hơn cái đinh cái nhọt nữa không? Vậy mà nhọt sẩy làm khi làm cho ta mất công nhỡ việc. Vì làm sao? Mặt mày trông trẻo một ra người khỏe mạnh, ai thấy cũng phải nể mến; mặt mày đầy những chốc những mụn thì ai cũng sợ, vì người ta nghĩ rằng mình có bệnh gì kín.

Vậy mà chữa mụn, nhọt không khó gì, chỉ bôi thuốc mỡ INOTYOL một vài lần là hết.

Cô danh ca Lydia ở nhà hát Variétés tại thành Paris có nói rằng:

«Đã được mấy tháng nay tôi lên mụn khắp mặt, đến nỗi mặt mày biến đổi, tôi không quen ra hát nữa. Tôi dùng hết các thứ thuốc mà không đỡ.

Sau tôi chỉ bôi thuốc INOTYOL có một [illegible] là khỏi hết. Quả là một thứ thuốc quý-hóa [illegible] tôi thực lòng [illegible] ngài, [illegible] thuốc của ngài mà tôi được khỏi hẳn. [illegible] có mách thuốc INOTYOL cho người quen tôi thì ai cũng [illegible] là thuốc hay.»

Nếu như thế thì đủ biết rằng thuốc INOTYOL thần hiệu vô song. Chữa các bệnh ngoài da như [illegible] ngứa, mụn nhọt sẩy [illegible] khỏi [illegible].

[illegible] INOTYOL ở các hiệu thuốc.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xưng óc dầy, đau ở dầy, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1$40

Có bán tại : Nhà Ba-chuông, Hanoi

NHÀ-BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nồng thời tiết thay đổi, thường yếu nên bệnh ghíp.

Mắc bệnh ghíp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghíp, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets 3001

Chữa bệnh sốt cách nhật
SỐT RÉT NGÃ NƯỚC
không gì bằng
QUINOFORME
là thuốc tiêm, thuốc viên hay thuốc hoàn
Chế theo khoa-học và đã thông dụng ở các thuộc-địa pháp.
Có bán ở khắp các hiệu thuốc tây.
H. LACROIX, 37, Rue Pajol, PARIS (18e)

Société coloniale des Grands Magasins

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT — HANOI

Bán đại chiêu hàng

Từ 28 Octobre cho đến 8 Novembre

NHỮNG THỨ :

NƯỚC-HOA — SÀ-PHÒNG

Giá đã sửa lại — Rất nhiều thứ hảo hạng

HIỆU :

« *Houbigaut — Coty — Guerlain — Orsay —*
« *Piver — Gelle frères — Dorin — Arys —*
« *Innoxa — Odanil, vân vân* ».

Quí khách hỏi các giá dịp bán chiêu hàng này.

Các thứ bán chiêu hàng này có hạn định mà thôi.
Kính mời quí-khách đến mua, kẻo sau không còn nữa.

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kế-nghiệp

Lập từ năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lộp-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi Tonkin

Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI :

ŒNO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và còn [illegible] . . . . Một litre :* **2$10**
Trước khi ăn cơm uống một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai :* **1,25**

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai :* **1,25**

Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghíp và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗng . . . . Một chai :* **1,50**

GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều . . . . Một chai :* **0,80**

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thư về, bản hiệu xin trả lời ngay
Tiền gửi hàng thì người mua phải chịu 3003

Người này không sợ rét !

Người lực-sĩ này có thể sông pha được mùa đông tháng giá, vì buồng phổi, và ống phổi được bảo-vệ một cách chắc-chắn. Độc-giả tất bảo người người ấy chẳng che đậy gì thế kia thì bảo-hộ thế nào? Bảo-hộ không phải ở ngoài, nhưng bảo-hộ ở trong, vì bảo-hộ bằng một thứ thuốc rất là công hiệu, chế bằng chất lấy ngay ở cây-thông bể Na-uy, tức là thuốc :

GOUDRON GUYOT

Thuốc ấy ngấm vào ống phổi, buồng phổi làm cho rịu những sự xúc-động, gây nên bệnh ho, làm cho thoải-mái dễ thở, cho sức hô-hấp được rộng rãi hơn, cho ráo và liền các màng khiếu, cho hết đờm rãi đi. Các bệnh ho trừ hẳn, những người yếu phổi hay đau phổi nhờ thuốc ấy chóng có sức chống lại vi-trùng.

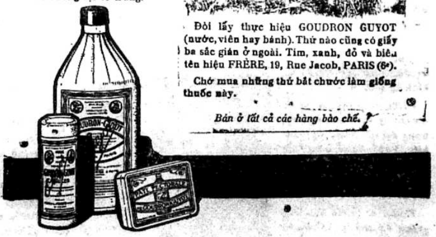

Đòi lấy thực hiệu GOUDRON GUYOT (nước, viên hay bánh). Thứ nào cũng có giấy ba sắc gián ở ngoài. Tím, xanh, đỏ và biên tên hiệu FRÈRE, 19, Rue Jacob, PARIS (6e).

Chớ mua những thứ bắt chước làm giống thuốc này.

Bán ở tất cả các hàng bào chế.

DELEULE ET DETOUILLON

76, Rue Jules-Ferry, Hanoi

Súng và thuốc đạn Hiệu « ***Verney Carron*** »

MUỐN HỎI TIN TỨC GÌ HAY GIÁ CẢ SẼ TRẢ LỜI NGAY

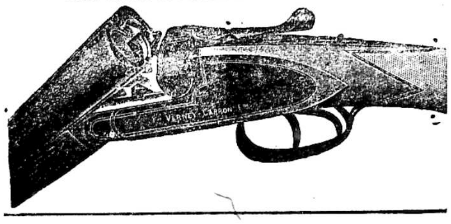

RƯỢU BỔ MARIANI

(Vin Tonique Mariani)

RẤT MẠNH

Mỗi bữa uống một cốc con

Bổ-dưỡng sức khỏe
và tinh-thần

Bán tại : L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haiphong, Hanoi, Nam-định, Bến thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng hới, Thu xá, Saigon, Phnom Penh 3007

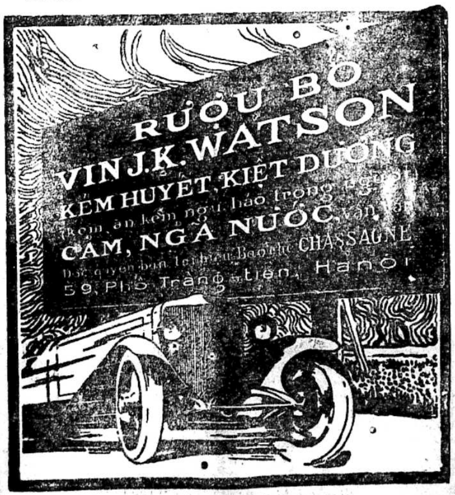

RƯỢU BỔ
VIN J.K. WATSON
KÉM HUYẾT, KIỆT DƯƠNG
kém ăn kém ngủ, hao trong người,
CẢM, NGÃ NƯỚC, vân vân
Độc quyền bán tại hiệu Bào-chế CHASSAGNE
59, Phố Tràng-tiền, Hanoi